

Vállalkozók és Iparosok Lapja

Megjelenik
minden szombaton.

A MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA RENDES HETI INGYEN-MELLÉKLETE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Sas-utca 18. sz.

A MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA, VÁLLALKOZÓK ÉS IPAROSOK LAPJA ÉS HITELES SORSOLÁSI ÉRTESÍTŐ
előfizetési ára együttesen: egész évre 16 korona, — félévre 8 korona, — negyedévre 5 korona.

Helyi érdekű vasutaink jövője.

— Az alsóbbrendű vasutakról szóló törvény-tervezet. —

I.

Nagy várakozások fűződnek a most előkészület alatt álló törvényhozási aktushoz. Sok kifogást hallottunk a múltban h. é. vasút-építkezésünk rendszere ellen. A legnagyobb panaszt a *nyerészkedés túllengése* idézte fel és meg kell vallanunk, hogy csakugyan igen viasz helyzet állott elő az 1880. és 1888. évi törvények alapján az által, hogy bármilyen vasutvonal kiépítését tették lehetővé, ha csak a *pénzügyi feltételei* voltak meg. Sok esetben megtörtént, sőt rendszerre vált, hogy a vállalkozó tőke kifacsarta a vállalat minden elképzelhető hasznát, magát a vasutat pedig cserben hagyta.

Am bármilyen rosszat, gonoszt is cselekedett az a vállalkozó tőke, a nyerészkedés legönzetlenebb ellenségeinek is el kell ismerni, hogy számos fontos vasutvonal nem épülhetett volna ki nélkül. Olyan országban, ahol az öntudatos közgazdasági belátás még nem képez vasutkiepítő mozgató erőt, ahol a saját nem kevés és munkálkodni, vállalkozni nem szeret, csak enormis haszonnal lehet a külföldi tőkét rizikóba csábítani. Tehát a spekuláció halálra ítéeléséről az új törvényben sem lehet szó. De igenis szólnak kell lenni arról, hogy a nyerészkedést célszerű intézkedésekkel határok közé szorítsuk, ami a szolid vállalkozói haszon bizonyos mérvű *biztosításával* érhető el leginkább.

Nézőpontunk, melyből ez alkalommal a tervezetet vizsgálat alá venni akarjuk, a következő: Jó vasuti politika az, mely minden gazdaságos forgalmi igényt kielégíteni képes vonalhálózat kifejlesztésére alkalmas. Jó vasuti törvény az, mely ennek a politikának szolgál. A vasutépítő tényezőknek legnehezebb feladata:

1. a forgalmi igény felismerése;
2. az egyes forgalmi igények gazdaságos voltának megállapítása.

A forgalmi igény felismerését rendszerint sok mindenféle magánérdek és elfogultság komplikálja, a *gazdaságosság* megállapítása pedig — a multak tanulságai szerint — egyenes mellőzésben részesült, ha csak azt nem akarnók egy helyi érdekű vasut gazdaságos voltának nevezni, hogy a vállalkozóra nézve busásan kifizesse magát.

Első és főkérvénymunka a revizionális tervezet iránt tehát az kell, hogy legyen, hogy a hozandó törvény oly intézkedéseket tartalmazzon, melyek

1. a szükséges, reális alappal bíró vasutak kiépítését elősegítsék, ezek kiépítésére ösztökéljenek,
2. az időszerűtlen, avagy nem kellően indokolt vasutigények leszerelésére alkalmasak legyenek.

Minden újabb kiépítés alá kerülő vasutnak egy közgazdaságilag érzékelhető, megállapítható *hiányt* kell pótolnia.

Megnyugvással látjuk, hogy ez a nagyfontosságú elvi szempont a tervezetből plasztikusan domborodik ki a II. fejezet 3. §., amaz alapvető rendelkezéséből, hogy minden

előmunkálati engedély a kiadást megelőzőleg mindenféle közérdek szempontjából tüzetes vizsgálat alá veendő s a vizsgálat eredménye szerint az engedély kiadását esetleg meg is kell tagadni. Ezen az uton sikerülni fog az egyes vonaligények realizálását az egyéni és külön érdekek és ezekkel kapcsolatos sokféle elfogultságok szövevényéből kihámozni és az időszerűtlen, a nem valóságos szükségérzetből fakadó vasutépítési mozgalmakat leszerelni.

Plasztikus kiegészítései az intézkedésnek a 35%-os törzstőke-minimum elejtése, az államvasuti kezelésért a Máv-nak adandó üzleti hányadnak a gyengébb jövedelmezőségi vasutakra figyelemmel történt megállapítása (46. §.) és a törzstőke tervszerű törlesztésének az osztalék-hátralékokkal szemben való biztosítása (29. §.). Ezek a rendelkezések tényleg alkalmasak lehetnek arra, hogy a szegényebb vidékek kevesebb jövedelmezőségre számot tartható és egészen csekély törzstőkével építeni kénytelen vasutvonalainak kiépítését elősegítsék.

Megtaláljuk továbbá a tervezetben *vasuti rendszerünk egy régóta érzett hiányának pótlására hivatott* (az indoklás saját szavai) vasuti típust: a gazdasági vasutakat. Ezek volnának a legkevesebb költséggel, mindenféle paragrafusos megkötöttségek nélkül épülő és üzemben tartott vasutak, melyek körzetük aprólékos forgalmi szükségleteihez mindenben alkalmazkodni képesek s minden nagyobb emoció nélkül tanyáról-tanyára járva biztosítanák a távolsági forgalmi pályákkal vidékük állandó összeköttetését s nem töltenének be egyéb szerepet, mint az indoklás helyesen mondja — mint a gazdasági üzemek és a nagyobb teljesítményű pályák közt a *szállítmánya*zó, a *fuvarozó* szerepét.

Ezek a tervezetnek azon pontjai, melyek vasutügyünk leghelyesebben való továbbfejlődésének útját nyitnák meg és elvi közgazdasági szempontból a legnagyobb megnyugvással volnának fogadhatók, ha nem találtatnának a tervezetben oly természetű intenciók és rendelkezések, melyek ezen a fényes perspektíván foltot ejtenek, sőt azt részeiben, esetleg egészében elhomályosítani képesek.

Ilyen pl. mindjárt az az intenció, melyet a tervezet maga ugyan nem, de az indoklás világosan kifejez, hogy t. i. a törvényjavaslatban lefektetett rendszer kizárni kívánja azt a már-már gyakorlattá fejlődött eljárást, hogy összekötő és átmeneti utirányú jellegű vasutak h. é. vasuti alapon épüljenek ki. A h. é. vasuti hálózat az országban máris igen sűrű. A törvény akarja továbbfejleszteni, tehát a jövőben még sűrűbb lesz. Ebből következik, hogy a jövőben keletkező vasutigények lépten-nyomon *összekötő és átmeneti* utirányú jellegbe fognak ütközni. Igaz, hogy a *helyes vasuti politika* oly országban, ahol, mint nálunk, az államvasuti rendszer dominál, csakis az lehet, hogy az ilyen vonalakat az állam, mint államvasutakat, maga létesítse, csakhogy az is igaz, hogy a M. Á. V. a multban — okait nem kutatjuk, csak rámutatunk — a saját legszükségesebb *kettős vágányait* sem építette ki és a rég elmulasztott állomásbővítések sürgős elvégzéséhez is csak egy országrendítő vag-

gon-, vonal- és mozdonyhiány keserű tanulságai és kára által jutottunk. Ilyen körülmények között egyenes veszedelem a magánvállalkozást kizárni az összekötő és átmeneti jellegű vasutvonalépítkezésből azokra az esetekre, ha a M. Á. V. bármely okból azokat kiépíteni nem tudná, vagy nem akarná. Abból az esetleges tényből, hogy az e fajta helyi érdekű vasutak már keletkezésüknél is abban találják létalapjukat, hogy az államvasutak részéről bizonyos mérvű átmeneti forgalom átengedésével segélyeztetnek, annál kevésbbé formálható ellenérv, mert nem áll meg az, hogy ezzel végeredményében a M. Á. V. károsodik.

A hozandó törvény kifejezett célja a h. é. vasut-építkezésnek új lendületet adni. Ezzel a kifejezett céllal szemben alig érthető az 50. §. ama rendelkezése, mely az állam segítő kezét megköti. Nagyon aggodalmas intézkedés. Különös tekintettel arra, hogy a jövőben nehezebb viszonyok között, szegényebb vidékek szükséges vasutjai kerülnek kiépítésre, hol talán igen fontos érdekek azt fogják parancsolni, hogy egy és más vasutvonalhoz *nagyobb szabású* segély adassék. De feleslegesnek is kell tartanunk az állam kezének ily természetű megkötését akkor, amikor az előmunkálati engedély előzetes megbirálása s a megtagadás lehetősége a vasut jellegének megállapítása, a gazdasági vasutak típusa elegendő eszközt ad a kormánynak megakadályozni azt, hogy az állami hozzájárulás a vasut későbbi jövedelmezőségének egyenes hátrányára indokolatlan alapítási nyereségekre felhasználható legyen. A gazdasági vasutak típusa pedig már természetesen oda fog vezetni, hogy nagyszámu mai h. é. vasuti igényt abszorbeáljon.

Ipari hírek.

Italmérési engedélyért folyamodók állampolgársága.

A belügyminister f. évi 36.264. sz. alatt a következő körrendeletet adta ki:

„A községek, habár több ízben lettek figyelmeztetve arra, hogy az általuk kiállított illetőségi vagy szegénységi bizonyítványokban az állampolgárságra vonatkozó kijelentést ne tegyék meg, mégis gyakran használnak oly szövegű nyomtatott úrlapokat, melyeknek egyik pontja a magyar állampolgárság kétséges, vagy más esetben kétségtelen voltát mondja ki. Minthogy az állampolgárság tekintetében az érdemleges kijelentés kizárólag a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik, s minthogy az állampolgárságra is kiterjeszkedő ily bizonyítványok külföldi hatósággal való tárgyalás esetén csak zavart okozhatnak, felhívom (cimedet), intézkedjék megfelelően az iránt, hogy községek jövőben ily szövegű nyomtatványok használatától tartózkodjanak és bizonyítványaikban kizárólag az illetőség kérdésére szorítkozzanak.

Ez a rendelkezés homlokégyenest ellentétben áll az italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-c. végrehajtása iránt kiadott pénzügyminiszteri utasítás 6. §-ának k. pontjával, mely szerint azok, akik italmérési engedélyért folyamodnak, állampolgárságukat községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Mi lesz már most ebből? A felek a végrehajtási utasítás alapján követelik a községi előjáráságtól, hogy ez a magyar állampolgárságot igazolja, a belügyminiszter pedig ezt megtiltja. A községi előjáráság kinek engedelmességek: a pénzügyminiszternek vagy a belügyminiszternek? Azt hisszük, legjobb lesz, ha ezt a kérdést a két miniszter egymás között fogja tisztázni, mert ebből az ellenmondásból nemcsak a községi előjáráságra, de a felekre nézve is bonyodalmak származhatnak.

A Magyar vas- és fémiparosok országos szövetségének alapszabályait a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

A Zombori vendéglősök, kocsmárosok és kávéos ipartársulatának alapszabályait a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

A Mosoni ipartestület alapszabályait a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

A Sárvár és vidéke vendéglősök, mészárosok kávéosok és hentesek ipartársulatának alapszabályait a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

Vállalkozási és építési hírek.

A temesvári turbinák.

Temesvár városának a Béga vizerőművi telepénél turbinákra van szüksége és ezek szállítása körül nagyobb viharok merültek fel. Erről szól alábbi temesvári tudósításunk:

Temesvár városa a Béga vizerőművi telepéhez szükségelt turbinák szállítására legutóbb ismét szűkebb pályázatot rendezett.

A Ganz-gyár ajánlata tárgyában Temesvár város szept. 29-én közgyűlést tartott, melyen a városi főjegyző bejelentette, hogy a szűkebb árlejtésen, az új vizerő-műhöz szállítandó turbinák és elektromos gépekre vonatkozólag három rendbeli ajánlat érkezett be, és pedig: 1. A Magyar Siemens-Schuckert-művek négy különböző alternatív ajánlatot tett 356.000—384.000 K közötti összegekben; 2. a Ganz-féle villamos rt. hasonlólag négy rendbeli alternatív ajánlatot tett 337.000—344.000 K közötti összegekben; a most említett két hazai cégen kívül Reisinger Aurél mérnök is tett ajánlatot és pedig: 3. 286.000 K-val, melyben a turbinákat a Voigt-cégtől, a generátorokat ellenben az Oerlikon-cégtől, a távvezetékét saját munkásaival felépítve ajánlotta.

Mind a három ajánlatban bizonyos kikötések is tartalmaztatnak. Az ajánlati tárgyalás eredményéhez képest felhivatott a villamtelep igazgatója, hogy az ajánlatokat tüzetesen áttanulmányozza és az eredményről véleményes javaslatát előterjessze. A városi vállalatok felügyelő-bizottságának szeptember 4-én tartott ülésében a villamtelep igazgatója véleményes jelentését elő is terjesztette. E jelentésből kiderült mindenképp, hogy a Magyar Siemens-Schuckert-művek, ajánlata ugyanazon szállításhoz tartalmazza, mint a Ganz-féle cég, ennél 19.000 koronával drágább, ennek ellenében pedig Reisinger mérnök ajánlata 50.000 K-val olcsóbb. A Ganz-féle villamossági rt. és a Reisinger-féle ajánlat közti nagy különbséget abban találja egyik okát, hogy Reisinger főképpen csak két fűtőkerékkel ellátott turbinákat ajánlott, míg a Ganz-cég a turbinákat három fűtőkerékkel ajánlotta. Minthogy a város érdekeinek a három kerékű rendszer felel meg, az ajánlatok ez alapon lettek összehasonlítva; ennek eredményéhez képest megállapították, hogy a Ganz-féle ajánlat 297.000 K, a Reisinger-féle ajánlat 275.000 koronában nyer kifejezést, vagyis a Ganz-cég ajánlata még mindig 22.000 K-val drágább, mint Reisinger ajánlata.

Minthogy pedig a hazai ipar pártolása szempontjából arra kell törekedni, hogy lehetőleg hazai cég bizassék meg a szállítással, a Ganz-cég felhívást nyert, hogy engedelmük révén tegye lehetővé ajánlatának elfogadását. Reisinger kijelentette, hogy engedelményeket semmi körülmények között nem adhat, a Ganz-céghez intézett felhívás azonban kellő eredményre vezetett, amennyiben a cég kötelezőleg kijelentette, hogy: 1. Készpénz-engedmény címen 9000 K-t, 2 a villamtelep irányában fennálló számlájának elengedése címen 5000 K-t, 3 ugyancsak a villamtelep irányában fennálló másik számlabeli követelése címen 3405 K-t, 4 egy függőben levő kötbér megfizetésére 2300 K erejéig fizetési kötelezettséget vállalt, 5. Reisinger mérnöknek az ajánlati feltételekben biztosított készkiadásainak megtérítése címen 2482 koronát, ugy egyéb műszaki jellegű kedvezmények nyújtását magára vállalta; minden ezen engedmények figyelembevételével a Ganz-cég ajánlata végösszegében 275.695 K-ra redukálódik úgy, hogy a Ganz-féle ajánlat 126 K-val olcsóbb, mint a Reisinger-féle ajánlat, miért is a Ganz-féle ajánlat előnyben volna részesítendő.

Ez alapján a városi közgyűlés a Ganz-féle villamossági rt.-ot bizta meg a szállítással.

Bojkott egy gázyár ellen. Ersekújvárról jelentik nekünk: Ersekújvár város, a gázvezeték révén előfordult több szerencsétlenség folytán felkérte az ottani gáztársaságot, hogy tegyen bizonyos óvintézkedéseket. A társaság több hónapig várta a válasza, amelyben lakonice kijelenti, hogy semmi oka nincs a városal kötött szerződés megváltoztatására. A társaság e rideg magatartására a logyasztó közönség bojkottal felelt. A mozgalom élén Rabár Endre dr. közjegyző áll, aki felhívást intézett a város polgáraihoz a gázvilágítás egyetemleges beszüntetése végett. Eddig már is több mint 50 fogyasztó kötelezte magát a gázvilágítás beszüntetésére.

Miskolc város beruházási kölcsöne. Miskolc városa a Pesti hazai első takarékpénztár-egyesület, a Magyar jelzálog-hitelbank és a Pesti magyar kereskedelmi bank-tól 2,5 millió koronás kölcsönt vesz fel, a városi vízvezeték és csatornázás építésére.

Nagybánya iskola-építési kölcsöne. Nagybánya város elhatározta, hogy elemi iskolák építésére 100.000 K kölcsönt vesz fel.

Benoid-gázvilágítás Szentendrén. Szentendre városához a Benoid gáz rt. ajánlatot adott be, amely szerint a társulat Szentendrén 120 utcai lámpára berendezett Benoid-gáztelepet állítana fel, amely a mintegy 1000 lángra tehető magánvilágítást is ellátná. A telepet a város kezelné vagy az annuitás évi összegeért a társaság bérbé venné. Az ajánlatot Szentendre legutóbbi közgyűlésén tárgyalták és azt a további tárgyalások alapjául elfogadva bizottságot küldtek ki a Benoid gázvilágítás tanulmányozására.

Obecse villamos világítása tárgyában azzal a kéréssel fordult a nagybecskereki városi villamosműhöz, hogy e villamosmű lássa el Obecse közvilágítását is. Nagybecskerek város tanácsa most bizottságot küldött ki e kérdés tanulmányozására.

Villamos világítás Nagytapolcsányban. Nagytapolcsány közgyűlése elhatározta, hogy a villamos közvilágítást legkésőbb 1909. május 1-ig bevezeti.

A Kolozsvári világítási és erőátviteli rt. A kolozsvári villamosművek teljesítőképessége fokozása céljából a hidegszamosi vízművet kibővítik. Az építést a Kisiska-patak völgyében történik, ahol a felesleges vízmennyiség összegyűjtésére egy 24 méter magas fal épül, a fenekén 15 méter, a koronáján 3,5 méter vastagságban. E völgyzárógát segítségével 40.000 köbméter vízmennyiség lesz tartható. E völgyzárógát nem a Kisriskapatak vizét, hanem a Hidegszamos folyónak a nappali üzem alatt gyűjthető és felesleges vízmennyiséget fogja tartani. A felesleges vízmennyiség egy 294 méter hosszú vasbeton csatornán keresztül jut a völgyzáróhoz és ugyanezen vasbeton csatorna szolgál a viznek visszavezetésére is. A viznek lejtése a régi, azaz az első építési foknál megépített vasnyomócsőhöz hasonló megoldással fog történni. A kibővítéshez tartozó összes építkezések már nagyjából elkészültek.

A Miskolci villamossági rt. vasutjának és világítási telepeinek megváltása tárgyában Miskolc város közgyűlést tartott. A társaság 4.250.000 K vételért kért a megváltás fejében és hajlandó az üzemeket a várostól, mint tulajdonostól 15 évre bérbé venni. A közgyűlés elvetette a társaság ajánlatát.

A szekszárdi villamos telep megváltása érdekében Szekszárd városa tárgyalásokat folytat és szakértőül Bánó László budapesti gépészmérnököt, a Röck-gyár volt igazgatóját hívta meg.

A Duna-síriai átvágásánál levő földmunkák végzésére a földmívelésügyi miniszterium 274.322 K végösszegben Blau Rezső mohácsi vállalkozónak adott megbízást.

Székesfehérvár vízvezeték építési munkáinak vezetésével Pácz István budapesti mérnököt bizta meg és 80.000 K tiszteletdíjat szavazott meg részére. A mérnök véleménye szerint a függőleges kutrendszert mellett 100.000 K-t takarít meg a város.

A soroksári Duna-ág rendezésére a földmívelésügyi miniszterium 5 millió koronát irányzott elő és első részletként ebből az 1909. évi költségvetésbe 1 millió koronát állítottak be.

Hajdumegye székházának építésével 800.000 K-ért a Bálint és Jámor budapesti építési vállalkozó céget bizta meg és a költségek fedezésére 2%-os pótlót vettek ki.

A debreceni vágóhid kibővítése. Debrecen város elhatározta, hogy a városi vágóhidat mintegy 375.000 K költségen kibővíteti. A mérnöki hivatal most készítette el ennek a munkának a tervezetét, melyet a tanács és a városi bizottságok legközelebb tárgyalnak, hogy a kivitel dolgában a közgyűlés is határozhasson.

Isk. pítések Kolozsvárott. Kolozsvár város tanácsa a Fapp- és Monostor-utcákban levő elemi iskolák épületeit 150.000 K költségen kibővíteti.

Polgári leányiskola Magyaróvárott. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Magyaróvárott állami polgári leányiskolát épített.

Új földmívelés-iskola Szabolcsmegyében. A földmívelésügyi miniszterium Szabolcsmegyében új földmívelés-iskolát épített 60.000 K költséggel. A berendezésekre 10.000 K-t fordítanak.

Internátus építése Szatmáron. A szatmári r. k. főgimnáziummal kapcsolatos Pázmány-internátus építésével Wesselowszky testvérek szatmári vállalkozó céget bizta meg 160.000 K általán-árbán.

Főgimnázium-építés Csikszereván. A csikszerevai főgimnázium, internátus és fiúnevelőnek Pápai Sándor kolozsvári műépítész tervei szerint leendő felépítésének vállalatba adására a megtartott árlejtésen az összmunkára ajánlatot tettek: Robelly Aladár (Szeged) 1.166.350, Grünwald testvérek (Budapest) 1.050.083, Wusintzky István és társai (a vízvezeték, csatornázás és vasbeton munka kivételével) 935.603, Weil és Szilárd (Budapest) 1.064.190, Koch Károly (Budapest) 1.019.427 K-val. Döntés még nincsen.

Munkásházak építése Tolcsán. Tolcsva községben legközelebb husz munkásházat építenek.

Kórház-építés Devecseren. Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tárgyalta a devecseri járási kórház építési tervét, melyet a költségvetéssel együtt elfogadott. A terv szerint a devecseri kórház 16 ágyra lesz berendezve, építkezési költségek 54.450 K-t tesznek. A kórház építését a tavasszal kezdik meg.

A keszthelyi kórház építésére 38 ajánlatot adtak be, amelyek alapján a kórházi bizottság a mintegy 120.000 K-ra rugó építési munkák közül a föld, kőműves és tetőfedő munkákat Berényi Béla keszthelyi vállalkozóra bizta, a betonmunkát Pollák Ferenc, az ácsmunkát Lázár József, a bádógos munkát özv. Kovár Gyuláné, az asztalos munkát Wilim Péter, a lakatos munkát Rózsa János és társai, a mázólo munkát Láng József, az üveges munkát Pollák Ferenc, a szobafestő, munkát Hegedűs Pál, a villámhárítók és a vízvezeték berendezését Prisznyák István és a csatornázási munkát Hoffmann István ajánlattevőknek ítélte oda.

Új kaszárnya Zalaegerszegen. Zalaegerszeg város körülbelül 1 millió korona költséggel katonai lakotnyát épített, melynek tervét felküldték a kormányhoz, mely azt elfogadta és most részletes terveket kér. A kormány az építkezést 1909. tavaszán kívánja megkezdetni.

Építkezések a váci fegyintézetben. A váci országos fegyintézetnél létesítendő gép és kazánház, továbbá gőzműsókonyha és sütőde épület, ugyszintén falterítés és lejáró lépcső építési munkára az igazságügyminiszterium börtönügyi osztályában szeptember 26-án tartották meg az árlejtést, melyen ajánlatot tettek és pedig az összmunkákra: Schreiber Gyula (Ujpest) 66.883, Kallós és Koch 70.352, Berényi Ignác 70.632, Fuchs Béla 72.335, Schmiedl Sándor 74.365, K-val; továbbá egyes munkákra pályáztak: Cross Charles k. Lewis utódai a bádógos és vízvezeték szerelési munkákra 2242, Klein Zoltán 1674 K-val és 5% engedménnyel, Sámuel Ferenc 2148, Hermann Béla a lakatos munkára 4022 K-val és 12% engedménnyel, Zsadányi János a mázólo munkára 1196, Eternit-művek a tetőfedési munkára 3571, Strasser Vilmos a beton és burkoló munkára 2455 és végül Krasznér József ugyanezen munkákra 2259 K-val. Döntés még nincsen.

Földmunka Zalamegyében. A Lendva és annak mellékfolyói tisztítása és illetve szabályozásával kapcsolatos és 500.000 m³ földmunka teljesítéséből álló munkálatokra a Lendva-völgyi lecsapoló társulat Pollák Márton és Gimes Gábor zentai vállalkozóknak adott megbízást m³-kénti 60 fillér egységár mellett.

Kövezési munkák Ujpesten. Ujpest város közgyűlése az Árpád-utca és az István-térre nyíló mellékutcáknak 1.200.000 K költségen való kövezését határozta el, mely összeget törlesztéses kölcsön útján a Pesti magyar kereskedelmi banktól szerzi meg a város.

KÖZLEKEDÉSI ÉS TARIFA-ÜGYEK.

Az iparvasut: Ingóság. Az ingatlanl szerzes összeköttetésben nem álló iparvasut illetekezési szempontból ingóságának tekintendő a közgazgatási bíróság 1908. márc. 24-én 1258—908. P. sz. alatt hozott ítélete szerint. A közgazgatási bíróság ugyanis a panasznak részben helyet adott s kimondta, hogy a 13.500 K értékű iparvasut mint ingóság a III. fokozat szerint esik vagyonátruházási illeték alá. A bíróság indoklása így szól: Panaszos cég azt

állítja gyárt belevet ket v egyik áthely decem város a bir jelzet organ nincs mint értelm meg C mérnő utak C rán át tendő kapott A község meg: Zselyi 25.000 Cs ügyi r ógnek ágazól elömu K ügyi m Miklós oderber s ezen hazam Siroka, Polyan és Décs oderber villamo engedél A társasá tanulm latkozóra és Trie gába d lalata z tésót, z tanak és egyé a Lloy A mintegy májai Nagyker Cirokaba végállon kivételé vasutat A ügyében lalkozók szerint a Hidegsz kötelezt művétől Kolozsvá részvény A kérdés szűksége A november A b megkezd A to megkezd A k kedélyez szerint a séget, ho megépítv városól határig v Motlling ahol a m A magyar vasutken

Beno

574rak. Vándorló pion

KC

Gyűjtötél

állítja, hogy a vétel tárgyát képező göztéglagyárban használt iparvasut nincsen a földbe beleépítve, sőt még talpfái sincsenek, a sineket vasrudak tartják össze s az egész iparvasut egyik helyről a másikra a szükséghez képest áthelyezhető. Ezt az állítást az 1907. évi december 22-én felvett jegyzőkönyvben a városi hivatalos kiküldött is megerősítve, ezt a bíróság is bizonyítottan tekinti. A most jelzett iparvasutat, mely az ingatlanlannal sem organikus, sem mechanikus összeköttetésben nincs, ez a bíróság ingó dolognak tekinti s mint ilyen után az illetéki díjgyezék 1. tétele értelmében III. fokozat szerinti illetéket állapít meg 4-3% helyett.

Celldömölki-sági iparvasut. Klauber Vilmos mérnök-vállalkozó, budapesti lakos az államvasutak *Celldömölki* állomásától Alsóság község határára át a *Sághegyig* mintegy 5 km. hosszban vezetendő iparvasut-vonalra előmunkálati engedélyt kapott.

A szigetközi vasut építésére az egyes érdekelt községek a következő hozzájárulást szavazták meg: Kisbodak 6000, Remete 3000, Darnó 8000, Zselyi 4000, Lipót 12.000, Puski 10.000 és Halászi 25.000 koronát.

Csurgó-lharosberényi vasut. A kereskedelemügyi miniszter *Franz Lajos és fia* nagykanizsai cégnek az államvasutak *Csurgó* állomásából kigazolag *Iharosberényig* vezetendő vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

Korompa-héthársi vasut. A kereskedelemügyi miniszter *Bene Sándor dr. ügyvéd és Fábri Miklós mérnök*, budapesti lakosoknak a kassa-oderbergi vasut *Korompa* állomásától kiindulva s ezen vasutvonalal Istvánhuta állomásáig párhuzamosan vezetve, innen Kisvitéz, Nagyvitéz, Siroka, Németjakabvágás, Korotnok, Branisko, Polyanócz, Alsószalók, Viszoka, Berzevicze, Tárca és Décső községek határain át ugyancsak a kassa-oderbergi vasut *Héthárs* állomásáig vezetendő villamos üzemű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

A Nippon Yusen Kaisha japán hajózársaság elnöke, mint korábban jelentettük, tanulmányozta az Adriát és oly értelmű nyilatkozatokat tett, hogy kísérletképpen Fiuméba és Triestbe járatokat indít. Most e terv dugába dőlt. Japán e legnagyobb hajózársaság vállalat az adriai kikötők érintését, mert Fiume és Triest piacai nem nyújtanak elég forgalmat a társaság gőzöcsinek és egyébként is a japán társaság kerülni akarta a Lloydal való versengést.

A homonna-takcsányi h. é. vasut vonala mintegy 27 km. hosszú lesz és a következő állomások lesznek: *Homonna* csatlakozó állomás, *Nagykemence* rakodóállomás, *Cirokahosszúmező*, *Cirokabella* megállóhely, *Szinna* állomás, *Takcsány* végállomás. A felvételi épületek Szinna állomás kivételével mindenütt földszintesek lesznek. A vasutat rendes nyomtávval építik.

A kolozsvár-gyulai villamos vasut kiépítése ügyében *Kolozsvár* város és *Horovitz testvérek* vállalkozók között megállapodás jött létre, amely szerint a villamosvasut Kolozsvárt Gyulával és Hídegszamosal fogja összekötni. A vállalkozók kötelezték magukat arra, hogy a város villamosművétől veszik 50 éven át az áramot, viszont Kolozsvár város az építés költségeihez törzsrésztvények ellenében 200.000 K-val járul hozzá. A kérdésben még a városi közgyűlés jóváhagyása szükséges.

A szabadka-gombos-palánkai vasutat már november folyamán forgalomba helyezik.

A baja-gombosi vasut építését a tavasszal megkezdik.

A torda-topánfalvai vasut építését a tavasszal megkezdik.

A károlyváros-bubnjarei-határszéli vasut engedélyező tárgyalása. A kiegyezésről szóló törvény szerint a magyar kormány arra vállalt kötelezettséget, hogy a Dalmáciába vezető vasuti hálózatot megépíteti. E hálózatnak egyik része a Károlyvárostól Bubnjarei község érintésével az ország határig vezető vasut, melyet az osztrák kormány Mottling érintésével Rudolfswerthig fog kiépíteni, ahol a meglévő vasuti hálózathoz fog csatlakozni. A magyar területre eső vonalnak rendes nyomtávú vasutként való nyomjelzésére az *Első délnyugati*

határörvidéki h. é. vasut rt. kapott előmunkálati engedélyt. A vasut közigazgatási bejárását 1908. áprilisban, engedélyező tárgyalását pedig szeptember 3-án tartották meg. A vasut a budapest—fiúmei fővonal Károlyváros állomásán Budapest felőli végéből ágazik ki. A megállapított állomások és megállóhelyek a következők: *Dolnje Pokupje* megállóhely, *Mačino*, *Zorkovac*, *Ozalj*, *Kamanje* és *Bubnjare* határállomás, Károlyváros csatlakozó állomás megfelelően bővítendő lesz. A vasut építési tőkéjét 7.125.000 K-val, vagyis pályakilométerenként 244.000 K-val hozták javaslatba. E magas átlagos költség a vonal 13 km. hosszú igen nehéz szakaszán végzendő munkában találja okát. Az építési tőkének törzsrésztvényekben fődözendő 35%-ából, vagyis 2.493.750 K-ból hozzájárulásokkal semmi sincsen fődözve. Ezt az összeget államsegély címén kéri a tervező részvénytársaság. A vasut építési tervezetét a *Gjerrer, Schoch és Grossmann* budapesti vállalkozó-cég készítette.

Versenytagyalások.

(Ha nincs külön kitéve a hely, ahol a feltételek megtekintendők, akkor az ajánlatok benyújtási, illetőleg az árlejtés megtartási helyén szerezhetők be.)

Építkezések.

Abrudbánya. Vágóhid. Abrudbánya város polgármestere *október 14-én d. e. 10 órakor* versenytárgyalást fog tartani vágóhid építésére. Előírányzat 11.801 K, bantpéznz 5%. A feltételek Abrudbánya város tanácsának jegyzői irodájában megtekintendők.

Arad. Lakóépületek. Az államvasutak *aradi* üzletvezetősége versenytárgyalást hirdet a *Fegyvernek* állomáson létesítendő 1 drb földszintes hivatalnoki lakóház (3 lakással), 1 drb. földszintes altiszti lakóház (2 lakással) és 1 drb. földszintes egyszerű órház és a hozzájuk tartozó melléképületek előállítási munkálataira. A feltételek az aradi üzletvezetőség pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 K-ért beszerezhetők. Az ajánlatot *október 17-én déli 12 óráig* az aradi üzletvezetőség általános osztályának főnökéhez kell beadni. Bantpéznz 2400 K.

Arad. Lakóházak. Az államvasutak aradi üzletvezetősége versenytárgyalást hirdet a *Petrozsényben* létesítendő 2 drb földszintes lakóház és 2 drb földszintes szolgálatlakóház és melléképületek, valamint a petrozsényi tárolón létesítendő földszintes, ketős altiszti lakóház és hozzátartozó melléképületek előállítására. Az ajánlatokat *október 15-én déli 12 óráig* az aradi üzletvezetőség általános osztályánál kell beadni. A bantpéznz 5000 K. A feltételek az üzletvezetőség pályafentartási osztályában megtekintendők.

Békés. Iskolák. Békés község előjárósága 3 iskolának mintegy 70.000 K költséggel leendő felépítését *október 12-én d. e. 10 órakor* árlejtésen vállalatba adja. Az ajánlatok mindegyik iskolára külön teendők. Bantpéznz 5%.

Eperjes. Csapatkórház. Az Eperjesen építendő katonai csapatkórház föld-, kőműves-, kőfaragó-, ács-, cserépfedő-, bágóság-, asztalos-, lakatos-, vas-, mázoló-, üveges-, elszigetelő-, szobafestő-, telekrendeztési, csatornázási- és vízvezeték-munkákra a város tanácsa versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatokat a munkacsoportokra külön vagy együttesen *október 17-én déli 12 óráig* lehet beadni. Bantpéznz 5%. A tervek Eperjes város építésznél megtekintendők.

Miklósfalu (Moson. m.) Iskola. A miklósfalusi gazdasági népkáinak építő munkáinak a község által szolgáltatandó téglá, vályog, kavics és homok értéken kívül 17.683 K előírányzat mellett való biztosítása céljából *október 12-én d. u. 2 órakor* Miklósfalu községében versenytárgyalás lesz. Az egyes munkanemekre külön-külön is lehet ajánlatot tenni. A részletes feltételek a magyar-óvári államépítészeti hivatalnál megtekintendők.

Mohács. Kerítés. A mohácsi állami polgári iskolák kerítési munkálataira (2085 K), a terület feltöltésére (1480 K) és ugyancsak kerítés készítés (2517 K) biztosítására *október 20-án d. e. 9 órakor* az állami polgári iskolák igazgatóságánál Mohácsban árlejtés lesz. Bantpéznz 5%.

Mramorák (Temesm.) Iskola. A Mramorák községben 17.866 K előírányzati összeg mellett engedélyezett községi iskolaépítési munkálataira ajánlatot *október 27-ikén d. u. 5 óráig* nyújtanndók be Mramorák község előjáróságánál. Bantpéznz 893 K.

Nádajla (Bács m.) Kerítés. Nádajla község közterének téglá alapzaton üreges vasoszlopok beerősítésével drothálóval való bekerítése végrehajtásának biztosítása céljából *október 8-án d. e. 10 órakor* a községi előjáróságnál árlejtés lesz. Kikiáltási ár 2000 K.

Nagyvárad. Postapalota. A nagyváradai távirda- és távbeszélőhivatal elhelyezése céljából emelendő kétemeletes épület felépítése, valamint a meglévő posta-, távirda- és távbeszélőépület átalakítása alkalmával teljesítendő munkálatokra az ajánlatok *október 31-én déli 12 óráig* nyújtanndók be a nagyváradai posta- és távirdaigazgatóságnál. A feltételek és tervrajzok a nagyváradai posta- és távirdaigazgatóságnál, továbbá Budapest *Nagy Vilgil* építész műtermében VIII., Múzeum-körút 8. II. emelet *20. sz. szobában* tekinthetők. *Közelebbi feltételek lapunk Hirdetéseiben.*

Pécs. Templom és paplak helyreállítása. A baári róm. kath. egyházi épületeken teljesítendő és a hitközség által természetesen finanszírozandó, 391 kézi és 38 igás napszámon felül 5031 K-val előírányzott helyreállítási munkálatok biztosítására *október 9-én d. e. 10 órakor* Pécsen a püspöki iroda helyiségében (Sztovszky-tér 23.) árlejtés lesz. Bantpéznz az ajánlati összeg 5% a.

Rujen-Turnul (Krasó-Szörény m.) Iskola. Rujen-Turnul községben *október 10-én d. e. 10 órakor* versenytárgyalás lesz egy-egy tantermes községi iskola és melléképületeinek felépítésére. Előírányzat 6514 K, bantpéznz 5%. A feltételek a borlovai körjegyzői hivatalban tekinthetők meg.

Sátoraljauhely. Templomkibővítés. A sátoraljauhelyi rk. hitközség plébániája templomának bővítésére pályázatot hirdet, melynek alapján az ajánlatokat *november 15-ig* Sátoraljauhelyen a plébánián kell beadni.

Seprős. Medence és itatóvályu. Seprős község részére tervezett medence és itatóvályu építése iránt *október 12-én d. e. 11 órakor* a községi jegyzői irodában versenytárgyalás lesz.

Szekszárd. Polgári leányiskola és tornaterem. Szekszárd város tanácsa az államilag segélyezett emeletes polgári leányiskola építésénél szükségeselt és 120.064, valamint a polgári fiúiskola tornateremének építésénél teljesítendő és 14.813 K-val előírányzott munkálatokra árlejtést hirdet. Ugy az összes, mint az egyes munkanemekre külön-külön is lehet ajánlatot tenni, melyek *október 20-án d. e. 11 óráig* a városi iktató hivatalban nyújtanndók be. Bantpéznz 5%. A tervek, feltételek a szekszárdi államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Ut- és hidépítések.

Budapest. Kövezés és csatornázás. A székesfőváros tanácsa árlejtést hirdet: az I., *Kruspén* utcában tervezett árokáthelyezési és beholtározási munkákra, bantpéznz 470 K; a IX., *Főcám-tér* egy részében tervezett, betoncsatorna építési munkálataira, bantpéznz 225 K; az V., *Vág-utca* kövezési munkára, bantpéznz 300 K; a VI., *Hunn* utca egy részének kövezési munkára, bantpéznz 190 K. A munkálatok mindegyikére külön-külön ajánlatok *október 13-án d. e. 11 óráig* a tanács II. ügyosztály vezetője kezéhez (IV., Központi városház, II. em. 256.) kell benyújtani.

Alsókubin. Korlátok kiváltása. A *turdosinszlanica* utzakaszon levő korlátok kiváltásának (3096 K) biztosítása céljából *október 12-én d. e. 11 órakor* az alispáni hivatalban versenytárgyalás lesz. Bantpéznz 5%. A részletes feltételek az *alsókubini* államépítészeti hivatalnál megtekintendők.

Fiume. Kövezési munka. A *fiumei* kőolajkikötő rakpartján létesítendő lávakövezet körüli végzendő munkálatokra a m. kir. tengerészeti hatóság *október 10-én déli 12 órakor* műszaki osztályánál versenytárgyalást tart. Az ajánlati költségvetés hatóság segédhivatalánál 1.20 K-ért kapható.

Kecskemét. Ut. A Kecskemét város határára átvonuló *kecskeméti-kecskei* th. közút 0.000—17.056 km. szakaszának, valamint a *kecskeméti-diszanghi* th. ut 17.056—30.106 km. szakaszának kiépítésére *október 22-én d. e. 10 órakor* Kecskemét város székháza bizottsági termében árlejtés lesz. Bantpéznz az ajánlati összeg 5% a. A feltételek Kecskemét város mérnöki hivatalánál tekinthetők meg.

Marosvásárhely. Hidújraépítés. A *marosvásárhelyi-gyergyószentmiklósi* állami közút, 49—50 km. szakaszán, *Szováta* község belföldületén levő, 200.0 m. nyilású, 108. számú Szováta-árok hidújraépítésének a teljesítendő alépítményi és kapcsolatos munkálatoknak, valamint a vasútszerkezet szállítása és kapcsolatos munkálatoknak vállalat útján való biztosítása céljából *október 28-ikán d. e. 11 órakor* a *marosvásárhelyi* államépítészeti hivatal helyiségében versenytárgyalás lesz.

Miskolc. Csatornázás. Miskolc város a belgrádi malomárok 150 fm.-es szakaszának csatornázására és az ezzel kapcsolatos szerelvények szállítására versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatokat *október 3-án d. e. 10 óráig* kell beadni a polgármesteri hivatalhoz. A feltételek a városi mérnöki hivatalban megtekintendők.

Sátoraljauhely. Hid. Sárospatak nagyközség területén a *Bodrog* folyón át, egy köalepítményen nyugvó vasútszerkezetű 3 és pedig két egyenként 25 m. és egy 40 m. nyilású, vagyis összesen 90 m. össznyilású végleges jellegű hid

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás
 50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!
 — Robbanás, veszélye kizárva! —
 Magyar Benoid Gáz Rt., Arad.
 Iroda és raktár:
 Budapest, VI., Andrássy-ut 17.
 Kísérletelés ingyen minden kötelezettség nélkül.

KOVALD fest, tisztít. Gyár és főzlet: Bpest, VII., Szövetség-u. 37.
 Gyűjtőtelepek: SZARASZÉNYES MÉRLEG TÖRZSADÓ. Képviseletek: VIDÉK MÉRLEG TÖRZSADÓ. Telefon 58-45.

lesz építendő. Az evvel járó munkálatok kivitelé-
nek biztosítása céljából október 27-ikén d. e. 10
órákor a *Satoralfajhely* államépítészeti hivatal
helyiségében versenytárgyalás lesz.

Sopron. Ut és hid. A *sopron-köszegi h. é.*
vasút felsőlászlói állomásához vezető közút és a
rajta fekvő 25 m. nyílt betonellenfalas felfe-
szerkezettű hidnak összesen 29.737 K-val előirány-
zott építési munkáira október 17-én d. e. 11 órákor
Sopronvármegye székházán versenytárgyalás lesz.
A részletes feltételek a *soproni* államépítészeti
hivatalnál megtekinthetők. Bónatpénz 5%.

Torda. Utépítés és utrendezés. A *torda-hasa-*
déki községi közlekedési közút 6.231—8.158 km.
közti hágo közadéki szakaszának kiépítésének és
a *torda-topánfalai* állami közút 82.482—82.573
km., továbbá a 82.756—82.906 km. szakaszán
létesítendő utrendezési munkák (3144 K, illetve
9686 K) kivitelének biztosítása céljából október
3-ikán d. e. 11 órákor, a *tordai* államépítészeti hiva-
tal helyiségében versenytárgyalás lesz.

Vác. Hid. A *vác-szód-váradi* vic. uton levő
Rákospatak híd újrapépítésére október 29-én d. e.
10 órákor a *váci* járási főszolgabírói hivatalban
versenytárgyalás lesz. Elfogadtnak vasbeton
vagy betonhidra vonatkozó ajánlatok. Bónatpénz
5%. A feltételek a főszolgabírói hivatalban meg-
tekinthetők.

Veszprém. Hid. A *gyepes-ajkai* th. közút
ajkai átkelési szakaszán a Tornapatak vadvíz
medre felett álló 7. sz. hid alépitményi és vas-
beton felszerkezeti munkáinak biztosítására októ-
ber 10-én d. e. 10 órákor a *veszprémi* államépíté-
szeti hivatalnál árlejtés lesz. Előirányzat 8338 K.
Bónatpénz 5%.

Zalaegerszeg. Hídhelyreállítás. A zalaegerszegi
államépítészeti hivatalnál az alább jelzett mun-
kálatok fognak október 15-én árlejtés útján bizto-
sítani és pedig: d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órákor az *alibánfa-*
szentmihályi th. ut 0—1 km. szakaszán levő 2.
számu fahíd javítása (előirányzat 5536 K), d. e.
10 órákor: a *csáktornyai-kotor-molnári* th. uton
34—35 km. szakaszán levő 17. sz. Muraértéri fa-
hidnak új hídállással való ellátása (előirányzat
2956 K), d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órákor: a *csömöderi* szárnyuton
levő 1. sz. és a *csesztreg-szecsizségi* uton levő
24, 25, 29. és 31. sz. fahidak javítása, 3054 K),
d. e. 11 órákor: a *csesztreg-bellatinézi* th. uton
levő 1—38. és 39. sz. és a *nemesdéd-ósiszentpéteri*
uton levő 12. és 16. számu fahidak javítása
(2648 K), d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órákor: a *letenyei* utbiztosi
járás területén levő négy fahíd helyreállítása,
3204 korona előirányzattal.

Szállítások.

Budapest. Egeruha. A mohács-pécsi vasút
altiszti, hivatali szolgái és szolgái személyzete, vala-
mint az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság
budapesti forgalmi igazgatóságának hivatali szolgái
részére, az 1909—1911. évekre szükséges 49 drb
altiszti posztófelöltő, 156 drb altiszti posztó
nadrág, 94 drb altiszti gyapju zubbony, 18 drb
altiszti bundára posztó-áthuzat, 20 drb altiszti
köpeny (bundabéllel), 74 drb altiszti téli sapka,
szőrméből, 92 drb altiszti nyári sapka, 336 drb
altiszti nyakkravalló, 5 drb altiszti szolgálati kar-
kötő, 10 drb hivatali posztó felöltő, 13 drb
hivatali posztó kabát, rövid, 23 drb hivatal-
szolgái posztó nadrág, téli, 20 drb hivatali posztó
nadrág, nyári, 21 drb hivatali posztó
gyapjuzubbony, 12 drb hivatali posztó nyári sapka,
134 drb szolgái posztó köpeny, 276 drb szolgái posztó
nadrág, 135 drb szolgái gyapjuzubbony, 195
dr szolgái kék, csikos-vászonzubbony, 58 drb
szolgái írha suba, 115 drb szolgái téli sapka (szőrmé-
ből), 168 drb szolgái nyári sapka, 2 drb posztó
kabát (bundabéllel) szállítására az ajánlatok
a mohács-pécsi vasút üzletigazgatóságánál (Buda-
pest, V., Rudolf-rakpart 3. sz., IV.) október 10-én
déli 12 óráig nyújthatók be.

Budapest. Tej és tejtermékek. A budapest-
lipótmézei m. kir. állami elmelegítőintézetnek
naponként körülbelül 500 liter tejet, havonként
circa 100 liter tejfelre, 350 kg. tehéntúróra és
20 kg. vajra van szüksége. E tej és tejtermékeknek
1909. január 1-től kezdődőleg egy, esetleg három
évre leendő biztosítása céljából a lipótmézei
állami elmelegítőintézetben október 15-én d. e.
10 órákor árlejtés lesz. Bónatpénz 3800 K.

Budapest. Kéfék, ecset k. Az államvasutak
vonalain, illetve műhelyeiben 1909. és esetleg
1910. évben szükséges kefékötőru anyagok, neve-
zetesen különféle ecsetek és kefék szállítására
pályázatot hirdet. A mennyiséget feltüntetve
ajánlati irlap, valamint a szállításra vonatkozó
és az ajánlati feltételre kötelező részletes módozato-
kat tartalmazó ajánlati felhívás az igaz-
gatóság *Ányag- és leltárbeszerzési* szakosztályánál
(Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz., II. em.
43/a. ajtószám alatt) díjtalanul kapható. Az aján-
latok október 22-én déli 12 óráig a Máv. igazgató-
sága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál
(Andrássy-ut 73., II. 43/a.) nyújthatók be.

Budapest. Hus. A budapesti kir. orsz. gyűjtő-
fogházánál az 1909. évben szükséges marha- és
borjúhús szállításának biztosítása céljából az
október 5-ére hirdetett versenytárgyalási hirdetés
nem október 5-én, hanem október 9-én d. e. 10
órákor lesz.

Budapest. Butorok és felszerelési tárgyak. A
vizaknai áll. sósógyógyfürdő-telepen épült új
szálloda és vigadóépületek behatározására és
felszerelésére az ajánlatok október 27-én d. e. 11
ráig adandók be a földművelésügyi miniszterium

gazdasági műszaki hivatalában (V., Vécsey-u.
3., V.) A *közlebbi feltételek lapunk hirdető részében.*

Budapest. Mozdonyfordító korong. Az állam-
vasutak igazgatósága versenyt hirdet *Varjas és*
Zombor állomásokon létesítendő egy-egy db. 10 m.
átmérőjű és *Bánréve* állomáson létesítendő egy
db. 15 m. átmérőjű mozdonyfordító korong
vasszerkezetének szállítására. A feltételek Buda-
pesten, az igazgatóság felépítmenyi ügyosztályá-
ban (Teréz-körút 56., II. 11.) tekinthetők meg.
Az ajánlatok október 17-én déli 12 óráig nyújtan-
dók be az igazgatóság építési és pályafenntartási
főosztálya titkárnál (Teréz-körút 56., II. 10.)

Budapest. Vízüzemrendezés. Az államvasutak
igazgatósága versenyt hirdet az építés alatt álló
dédá-gergyószentmiklósi vonal *Palotailva, Ma-*
rosrhévíz és Ditró állomásain létesítendő vízművek,
vízvezetési és gépészeti berendezéseinek előállítá-
sára, szállítására és a helyszínen való felszerel-
ésére. A vízművek tervei és a pályázati feltételek
Budapesten, az államvasutak igazgatóságának
központi tervtárában (VI., Teréz-körút 56., földsz.)
megtekinthetők, illetőleg 10 K-ért megvásárol-
hatók. Az ajánlat október 20-án déli 12 óráig nyúj-
tandó be az igazgatóság építési és pályafenntartási
főosztályának titkárnál. (VI., Teréz-körút 56.,
II. em., 10.)

Abrudbánya. Repceolaj. Az *abrudbányai* m.
kir. bányá- és fémbevaltó-hivatal versenyparkai kir.
bányászterárába legkésőbb folyó évi november
5-ig beszállítandó nyolcvan métermázsas kétszer
finomított repceolaj, melynek szállítására október
8-án d. e. 9 órára versenytárgyalást hirdet.

Aknaszlatina. Termények és anyagok. A *róna-*
széki és sugatagi m. kir. sőbányahivatalok, vala-
mint a *máramarosszigeti* sőszállító hivatal részére
az 1909. évben szükséges termények, anyagok és
ipari tárgyak u. m. zab, széna, szalma, köőlj, hen-
gerolaj, kátrány, kender, kötél, fa, stb. szállítá-
sának biztosítására október 28-án d. e. 10 órákor az
aknaszlatinai m. kir. főbányahivatalnál árlejtés
lesz, hol az ajánlati minta és feltételek is betekint-
hetők.

Alsószombafalva. Kenyer. Az Alsószombafal-
falván elhelyezett állami ménes katonai legény-
sege részére 1909. január 1-től 1909. december
végéig körülbelül 54.000 adag 840 grammos sulyu
kenyer biztosítására vonatkozó tárgyalás *nov. 5-én*
d. e. 10 órákor a ménesparancsnoksági irodában
lesz.

Bécs. Talpfa. A cs. kir. szabadalmazott észak-
nyugoti vasút igazgatósága Bécsben árlejtést hird-
et az 1909. évben szükséges, alább felsorolt talp-
fák szállításának biztosítására és pedig: 140.000
darab 2,5 m. hosszú fővonal-talpfa (folyó-, vörös-
fenyő-, szurkos fenyő-, lucfenyő- és jegenyefenyő-
fából és 15.000 darab 2,3 m. hosszú mellékvonal-
talpfa vörösfenyő-, szurkos fenyő-, lucfenyő- és
erdei fenyőfából. Az ajánlatok október 8-án déli
12 óráig a cs. kir. szabadalmazott osztrák észak-
nyugoti vasút igazgatóságánál (Wien, XX/2.)
nyújthatók be.

Belgrád. Fűrészelt faárúk. A szerb kir. állam-
vasutak igazgatósága Belgrádban árlejtést hirdet
az alább részletezett faanyagok szállításának biz-
tosítására, és pedig: 375 m³ palló és léc puha
fából, 2000 drb. léc puha fából és 6 m³ deszka
puha fából. Ajánlatok október 12-ig nyújthatók
be. Óvadékiul szerb alattvalók által 3000, kül-
földiek által 7000 frank téendő le.

Belgrád. Szövetek. A szerb kir. hadügymin-
iszterium egészségügyi osztálya Belgrádban októ-
ber 6-án d. e. 9—12 óráig árlejtést tart az alább
részletezett cikkek szállításának biztosítására, és
pedig: 3000 drb. ing (amerikai), 350 drb. pokroc,
500 drb. törülköző, 3000 m. kendervászón. 200
m. szatin (oxford), 1200 m. zsávoly (szines) és
800 m. zsávoly fehér). A minták és a szállítási
feltételek a szerb kir. hadügyminiszterium egész-
ségügyi osztályánál tekinthetők meg.

Berlin. Fémek. A porosz kir. államvasutak
igazgatósága Berlinben árlejtést hirdet az alább
felsorolt fémek szállításának biztosítására és pe-
dig: 105.400 kg. ón, 13.200 kg. antimon, 75.100
kg. horganylemez, 53.000 kg. lömbőlöm, 11.300
kg. horgany, 25.300 hengerelt ólomra. Az ajánla-
tok október 9-én d. e. 9 $\frac{1}{2}$ óráig az igazgatóság
központi irodájába (Berlin W. 35., Schöneberger-
Ufer 1—4, 257. sz. szoba) küldendők be.

Csongrád. Kőhatárjelek. Csongrád község elő-
járósága a községi és közdülő utakat állandó kő-
határjelekkel kívánja megjelölni. A munkálatok
hat éven keresztül hajtathatnak végre és az azokhoz
szükséges körülbelül hat évi egyenlő részletekben
szállítandó összesen mintegy 5000 drb homokkő
vagy más hasonló a célnak megfelelő kő szállítá-
sára pályázatot hirdet. Az ajánlatokat október
10-ig kell beadni. Csongrád község előjáróságához.

Debrecen. Kórházi kötőszerek. Debrecen vá-
ros kórházánál szükséges kötıőszerek 1909. évi
január hó 1-étől (vatta, Hydrophil-gaze (moll)
jodoform-gaze stb.) vállalat útján óhajítja 3 évre
biztosítani a kórházi bizottság. Az ajánlatok
november 12-én déli 12 óráig Debrecen város köz-
kórházának gondnokánál adandók be. A bónat-
pénz 200 K.

Derec. Tűzifecskendő. Derec községe egy
egy 4 kerekben járó nagyobb tűzifecskendőt óhajt
beszerzeni. Ajánlatok Derec község előjárósá-
gához (u. p. Gát, Bereg vármegye) október 18-ig
adandók be.

Eger. Kavics. A budapest—kassa—szőró—*or-*
szághatárszéki állami közút 54.112—125.780. km.
szakaszának feltartásához szükséges és az 1909.

1910. években eszközözendő kavicsszállítás biztosí-
tása céljából az *egri* államépítészeti hivatal helyi-
ségében október 8-án d. e. 10 órákor versenytár-
gyalás lesz.

Illava. Bőrneműek. Az *illacai* orsz. fegyintézet
részére az 1909. évben szükséges 446 kg. könnyu
barna tehénbőr, 530 kg. háromszor cserzett ökor
talpbőr, 125 kg. könnyu talpbélés, továbbá 300 kg.
tehénbőr, 1000 kg. talpbőr és 150 kg. talpbélés
beszerzése végett a fegyintézet igazgatóságánál
október 20-án, d. e. 10 órákor versenytárgyalás lesz.

Jassy. Kötőszerek. A St. Spiridon alapítvány
kezelősége Jassyban árlejtést hirdet 5000 csomag
hydrophil, kémiailag tiszta, I. min. vatta, 1 kg.-os
pergamentpapírba göngyölt csomagokban, 400
csomag közönséges kórházi vatta, 5 kg.-os, vastag
papírba göngyölt csomagokban, 6000 csomag
hydrophile-gáz, első min. 5 m.-es darabokban
pergament papírba csomagolva, 2000 csomag
10%-os jodoform-gáz, 5 m.-es darabokban, fekete
papírba csomagolva, 2000 csomag gáz pólya (Tifon),
7 cm. széles, 10 méter hosszú, 10 darab egy cso-
magban, 2000 méter kötıőz fanel, 90 cm. széles,
3000 méter amerikai pamutszövet, 90 cm. széles,
kötıőzészhez, 1200 méter guttapercha, 90 cm. széles,
egy tekercs 20 m., 800 méter Billroth-batizt, 80
cm. széles, 10 méter tekercsekbe csomagolva,
1000 méter kétoldalas, fehér kaucukvásvonó ágy-
betetekhez, 95 cm. széles, 600 méter vörös kau-
csukos (irigátorokhoz) szállítására. Ajánlatok
november 7-ig nyújthatók be.

Kassa. Kenyer és zab. A kenyér és zabnak
bérletszerű szállítására az Eperjes, Kisszeben,
Igló, Lőcse, Eger, Besztercebánya, Gyöngyös,
Losonc és Miskolc állomásokon elhelyezett kato-
naság részére az 1908/1909. évre az ajánlati tár-
gyalások a kassai cs. és kir. katonai élelmező-
raktárnál október 15-én, a Máramarossziget, Munn-
kács, Szatmár-Németh, Ungvár állomásokon el-
helyezett katonaság részére pedig a nyíregyházi
cs. és kir. katonai élelmezőraktárnál október 19-én
fognak megtartatni.

Károlyfalva. Toronyóra. Károlyfalva község
egytoronyu templomán egy új toronyórát óhajt
felállítani, miért is vállalkozni szándékozik fel-
hivatnak, hogy ajánlataikat az előjáróságnál
október 25-ig benyújtsák sziveskedjenek.

Landskron. Fűrészelt faárúk és faabroncsok.
A cs. és kir. dohánnyágyár igazgatósága Landskron-
ban árlejtést hirdet az 1909., esetleg az 1909.
és 1910. években szükséges fűrészelt faárúk és
faabroncsok szállításának biztosítására. Az aján-
latok október 19-én d. u. 2 óráig a fentnevezett
dohánnyágyár igazgatóságához nyújthatók be.

Liszbazon. Lenolaj. A portugáliai vasúttársá-
ság Liszbazonban árlejtést hirdet 15.000 kg. nyers-
olaj szállításának biztosítására. Ajánlatok október
12-én d. u. 1 $\frac{1}{2}$ óráig nyújthatók be. A részletes
feltételek a Compagnie royale des chemins de fer
Portugais irodájában Parisban (rue de Château-
dum No. 28.) megszerezhetők.

**Máramarossziget. Élelmiszerek, vászon-
neműk, orvosi kellékek, nyomtatványok, lóda-
szerek és tűzifa.** A Máramaros vármegyei közkör-
ház és elmelegítőintézet 1909. évi marha-, borjú-,
bárány- és sertéshus, disznózsir, kenyér és fehér-
sütemény, fűszer-, liszt- és gyarmatárúk, vászon-
neműk és rövidárúk, kötőszerek és orvosi kelle-
kek, nyomtatványok és iróai szerek, termények,
tűzifa szállítására pályázati szándékozők ajánlata-
kat *november 3-ikán* d. e. 9 óráig nyújtsák be.
Bónatpénz 200 K.

Mezőhegyes. Különbféle anyagok. A mező-
hegyesi állami ménesintézet 1909. évi szükség-
letét képező: építési anyagok (oltatlan mész és
élesszemű marosi homok), faanyagok (puha és
kemény-, épület- és műhelyfák), házi és erdei
iparekkek (favilla), tövisborona, nyírágseprű, ke-
réktalpfa és faszen), kötélygyártó anyagok és mun-
kák (kender, kőc, kötél és zsinigfélék) és ruha-
zati cikkek (kocsis, csikos és lovászfücsizmák) biz-
tosítása céljából október 26-án a ménesbírtok igaz-
gatóságánál versenytárgyalás lesz. Bónatpénz
nincs. Közlebbi feltételek lapunk hirdető ré-
szében.

Miskolc. Kavics és salak. Miskolc város ta-
nácsa a külső utak kavicsolása és salakozása, vala-
mint a járdák salakozásához szükséges 1800 m.
Sajó-folyamkavics és 1075 m. salak beszerzésére
árlejtést hirdet. Az ajánlatokat október 5-én d. e.
10 órára kell beadni a polgármesteri hivatalban. A
feltételek a városi mérnöki hivatalban megszere-
zhetők.

Nádajla (Bács). Iskolai butorzat. Nádajla
községben újonnan épített községi óvoda és elemi
népiskola felszereléséhez szükséges padok, szek-
rények, állványok, fogasok stb. beszerzésének
biztosítása céljából Nádajla község tanácsster-
mében október 8-án d. e. 9 órákor árlejtés lesz.

Nagybánya. Zab. Nagybánya város igavonó és
tenyésztés részére 1909. évre szükséges mintegy
140 métermázsas 1-ső rendű zab biztosítása céljából
október 8-án d. e. 11 órákor a városi számvevői
hivatalban árlejtés lesz.

Nagyszében. Élelmicikkek. A nagyszébeni
állami elmelegítőintézet élelmezéséhez szükséges
élelmicikkek közül a marha- és borjúhús, vala-
mint sertéshus, zsir- és hentesárúk szükség-
letének 1909. január 1-től számítható egy-
— esetleg három — évre való biztosítása céljából
október 19-én d. e. 11 órákor az elmelegítőintézet
gazdasági hivatalában ajánlati tárgyalás lesz.

Nagyszében. Kavics. A Szebenvármegye területén átvonuló állami közutak fenntartásához 1909. és 1910. években szükséges kavics szállításának biztosítása végett október 16-án d. e. 10 órakor a nagyszébeni államépítészeti hivatalnál árlejtés lesz.

Nagyvárad. Hirdetési táblák és oszlopok. Nagyvárad város területén felállítandó hirdetési táblák és oszlopok felállításának vállalatba adása céljából október 29-én d. e. 10 órakor nyilvános ajánlati tárgyalást tart a gazdasági tanácsnok, Bánatpénz 1000 K.

Nyitra. Tüzelőanyag. A nyitrai törvényszéknél a nyitrai kir. ügyészségnél és törvényszéki fogházánál az 1909. évben, esetleg az 1909—1911. években szükségelt tüzfűtő és kőszén szállítására október 30-án d. e. 10 órakor a nyitrai törvényszéki épület I. em. 38. számú hivatali helyiségében árlejtés lesz.

Obilicevo. Olajok. Az obilicevo (Szerbia) puskaporraktár kezelője október 7-én árlejtést tart az alábbi felsorolt anyagok szállítására és pedig: 6.000 kg. ásványi gépolaj, 3600 kg. hengerolaj, 420 kg. dynamo-olaj és 360 kg. konszistens kenőcsre. A részletes feltételek a szerb. kir. hadügyminisztérium tűzérési műszaki osztályában, valamint a fentnevezett lőporraktár kezelőjénél tudhatók meg.

Pécs. Kavics. A pécs-vasasdi és pécs-miholjai állami utaknak Baranyavármegye területére eső szakaszainak fenntartásához az 1909. és 1910. években szükséges kavicsfedanyag szállításának biztosítására október 31-én d. e. 10 órakor a pécsi államépítészeti hivatalnál árlejtés lesz. Bánatpénz 5%.

Pozsony. Komárom. Sopron. Anyagjárandósági cikkek. A cs. és kir. hadsereg csapatainak jövő évben szükséges kenyér, zab és rozs szükségletére október 8-án Pozsonyban a cs. és kir. élelmezési raktárnál, október 12-én Komáromban és október 16-án Sopronban a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál versenytárgyalás lesz. A feltételek ugyanott.

Prujavor. Buza. A kerületi segítőalapnak Prujavorban (Bosznia) élelmezési és vetési célokra 420 métermázsza őszi buzára van szüksége. Az ajánlatok október 4-én déli 12 óráig nyújthatók be a nevezett hivatalba.

Rózsahegy. Kenyér. A rózsahegyi honvédszázalaj részére 1909. január 1-től december 31-ig terjedő időre szükséges körülbelül 73.000 darab kenyér (840 gramm súlyú adagokban) szállításának biztosítása tárgyában október 15-én d. e. 10 órakor, a zászlóalj-kezelőbizottsági irodában versenytárgyalás lesz. Ugyanott nyerhető felvilágosítás a Balassagyarmaton, Besztercebányán, Jolsván, Léván, Nyitrán, Továrosban, Trencsénben, Érsekújváron és Vácson elhelyezett honvédszázaloknál 1909-ben szükséges kenyér — és zab — szállításokra nézve is.

Sopron. Kenyér. A szombathelyi állomáson elhelyezett katonaság részére január 1-től 1909. december 31-ig terjedő időszakra szükséges kenyér szállításának biztosítása iránt, a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Sopronban október 16-án árlejtés lesz. A feltételek a pozsonyi, komáromi, és soproni katonai élelmezési raktárnál megszerezhetők.

Szeged. Kenyér és zab. A szegedi II. honvédkerületi csapatok 1909. évi kenyér és zabszükségletének szállítását, utján való biztosítása céljából, kizárólag írásbeli ajánlatok útján, az alábbi felsorolt napokon és állomásokon mindenkor d. e. 9 órakor versenytárgyalás lesz és pedig: Nagybecskerekben október 6-án a honvéd állomásparancsnokságnál, Pancsován október 6-án a honvéd állomásparancsnokságnál, Lugoson október 6-án a 8. honvéd gyalogezred kezelőbizottságánál, Szegeden október 8-án a kerületi hadbizottságnál, Aradon október 8-án a honvéd állomásparancsnokságnál, Orsován október 12-én a honvéd állomásparancsnokságnál, Versecen október 15-én a 7. honvéd gyalogezred kezelőbizottságánál, Oravicán október 19-én a honvéd állomásparancsnokságnál, Szabadkán október 22-én a 6. honvéd gyalogezred kezelőbizottságánál, Zomborban október 26-án a honvéd állomásparancsnokságnál, Ujvideken október 28-án a honvéd állomásparancsnokságnál, Baján október 30-án a honvéd állomásparancsnokságnál. A feltételek a szegedi honvédkerület hadbizottságánál, valamint a megnevezett állomásokon elhelyezett honvédszázalok kezelőbizottságánál, — illetőleg a honvéd állomásparancsnokságok irodáiban betekintheők.

Székesfehérvár. Kenyér. A Sopron, Kőszeg, Nagykanizsa, Kőrmend, Pápa, Zalaegerszeg, Keszthely állomásokon 1909. évben szükséges kenyér szállításának biztosítását célzó nyilvános versenytárgyalások Sopronban október 16-án, Pápan október 23-án, Zalaegerszegen október 15-én, Keszthelyen október 20-án lesznek. Az egyes állomások szükséglete a székesfehérvári V. honvédkerületi hadbizottságnál, valamint a fentnevezett állomások honvédparancsnokságánál betekintheők.

Szöfia. Olaj. A sofiai kerületi pénzügyigazgatóságnál 247.000 kg. mozdonyi kenőolaj és 108.000 kg. vagon-kenőolaj fog a bulgár államvasutak részére nyilvános árlejtés útján beszereztetni. Ajánlatok október 26-ig nyújthatók be. Előánnyat: 154.350 frank.

Temesvár. Nyomatvány. Temesmegye törvényhatósága részére 1909—1913-ban szükséges évenként körülbelül 42.000 drb. ebből szállítá-

sára az ajánlatok október 31-ig nyújthatók be a megyei alispánhoz. A bánatpénz 5%.

Trencsén. Fedőanyag. A Trencsénvármegye zsolnai th. utmesteregységben levő th. közutak fenntartására az 1909—1914. években szükséges kavics-fedőanyag szállítására október 7-én d. e. 10 órakor az alispáni hivatalnál Trencsénben árlejtés lesz. Ajánlat tehető egyes utvonalakra és egyes utszakaszokra is. Bánatpénz az ajánlati összeg 5%. A feltételek a trencsényi államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Veszprém. Kavicsszállítás. A székesfehérvárgráci állami út 1909. és 1910. évi kavics szükségletének biztosítására október 19-én d. e. 10 órakor a veszprémi államépítészeti hivatalnál árlejtés lesz. Bánatpénz 5%.

Zágráb. Kenyér- és zab. A VII. honvédkerületben elhelyezett honvédszázalok és intézetek által 1909. évi január 1-től december 31-ig terjedő időszakban igényelt kenyér és zab szállításának biztosítása iránt írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános versenytárgyalások lesznek és pedig: Eszék, Zimony, Verőce, Károlyváros állomásokra nézve október 12-én, Varaszd-Krasicica állomásra nézve október 15-én, Sziszek állomásra nézve október 19-én, Ujgradiska állomásra nézve október 21-én, Gospic állomásra nézve október 26-án, mindenkor d. e. 10 órakor A feltételek a VII. honvédkerületi hadbizottságnál Zágrábban, tudhatók meg.

Zürich. Faárúk. A svájci szövetségi vasutak III. kerületi igazgatóságának Zürichben árlejtést hirdet az alábbi felsorolt faárúk szállításának biztosítására, és pedig 670 m³ bükkfadeszka, 150 m³ juharfadeszka, 2000 m³ tölgyfadeszka, 7000 m³ erdei fenyődeszka, 2000 m³ erdei fenyődeszka, 2100 m³ lucfenyődeszka, 4700 m³ lucfenyődeszka, 650 m³ kőrisfadeszka, 70 m³ hársfadeszka, 200 m³ nyárfadeszka, 60 köbm. kőrisgömbfa, 250 darab vörösfenyőrud 20 darab vörösfenyőrud gömbfára. Az ajánlatok október 20-ig a svájci szövetségi vasutak III. kerületi igazgatóságánál Zürichben nyújthatók be.

Eladások

Budapest. Ocska fényanyag. Az államvasutak igazgatósága budapesti északi főműhelyi szertárában az 1908. évi második évfolyamában feleslegként összegyűlt s jelenleg készletben levő különböző ocska fényanyagok eladása céljából pályázatot hirdet. A pályázni kívánók keretnek, hogy ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és feltárbeszerzési szakosztályában VI. Andrássy-ut 73. sz., II. 43/a. i. október 27-én déli 12 óráig benyújtsák szíveskedjenek.

Algyógy. Juh, sertés, ökör. Az algyógyi állami gróf Kun Kocsárd székely földmives iskola állattenyésztéséből 60 drb cigája kos, 70 drb cigája anyajuh, 100 drb mangalica süldő-sertés, 4 drb mustra magyar ökör és 9 drb hizott mangalica-sertés eladása céljából október 22-én d. e. 9 órakor Algyógyon, a földmives iskola hivatalos helyiségében árverés lesz. A feltételek a földmives iskola igazgatóságánál.

Almás. (Biharm.) Tölgy és bükkfa. Az almási volt urberek tulajdonát képező 276,7 k. erdőnek 271 k. h. területén található 1028 tm³ kocsány tölgy-műfa, 16.662 urkbm. bükk gyertyán, esz és tölgy, tűzifa 55.668 K 40 fillér kiküldési ár mellett október 10-án d. e. 1 órakor Almás közszékházánál árverésen el fog adatni. Bánatpénz 10%. A feltételek Margittán, főszolgabírói hivatalban, Bályokon a körjegyzőségnek és Nagyváradon a m. kir. járási erdőgazdálkodásnál tekinthetők meg.

Bábolna. Birkák. A bábolnai állami ménesbirtok tisztavérű simmenthali szarvasmarhatenyésztéséből származó, tuberkulnra nem reagált 26 drb. 1/2—2 éves tenyészbika október 12-én d. e. 11 órakor Bábolnán nyilvános árverésen el fog adatni. A ménesbirtok igazgatóságához intézendő előzetes bejelentésre az ársi és nagymérendő állomásra kocsik küldetnek. A feltételek a m. kir. gazdasági főigazgatói hivatalnál (Budapest, földmívelésügyi minisztériumban) és a bábolnai m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál megkapathatók.

Besztercebánya. Haszonfa. A besztercebányai erdőgazdálkodásához tartozó több erdőgazdálkodásból gyűjtés útján kitermelt 41843 drb 1,6 m. hosszú és 46.507 drb. 2,5 m. hosszú karó, 100.206 drb. erdei lécz, 5996 drb. vékony rud, 14.344 drb. vastag rud és 716,39 m. egyéb haszonfaanyag Besztercebányán november 9-én d. e. 10 órakor az erdőgazdálkodás tanácstermében versenytárgyalás útján eladhatni fognak.

Eszék. Fa. Az eszéki kir. kerületi hivatalnál október 5-én 3760 darab tölgyfatorzs nyilvános árlejtés útján fog adatni. Becsérték 138.600 K.

Fehértimon. Fa. A fehértimon-ujmoldocai m. kir. jár. erdőgazdálkodás irodájában Fehértimonban október 20-án d. e. 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerülnek, — lévön az erdőben — a volt 14. sz. szerb. bánati magyar határozatból alakult vagyonközösség tulajdonát képező erdőben a jövőhagyott üzemterv szerint az 1908/9, 1909/10, 1910/1, 1911/2, 1912/3. években kihasználásra előírt becsült szerinti faanyagok. A részletes feltételek a fehértimon-ujmoldocai m. kir. jár. erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Kolozsvár. Fa. Az alsójaradini kincstári birtokon 4 hold 20 éves tölgyerdő 280 K, egy 22 hold

kiterjedésű tölgyerdő 5289 K, 45 éves 0,6 záródású tölgyes 10.660 K, 20 kat. holdon levő 1—18 éves 0,7 záródású tölgy fiatalosnak 1200 K kiküldési ár mellett, valamint a folti m. kir. kincstári birtokkezelőség kezelése alatt álló boji birtokrészből 65 k. hold vegyes koru erdő 14.974 K, továbbá 183 k. hold vágható koru bükkerdő 90.979 K értékű faanyagának eladása érdekében október 8-án d. e. 10 órakor a kolozsvári telepítési felügyelőség hivatalos helyiségében szóbeli árverés fog tartatni.

Lábod. (Somogy-m.). Bortermés. 150 hl. rizling, 100 hl. kadarka és 100 hl. burgundi bortermés a cs. és kir. csikótelepléni eladatik. Közlebbi feltételek lapunk hirdető részében.

Nagyvesztek. Mustermés. Gróf Breunner Ágoston örökösai garamsalói pincészetét eladja f. évi mustermését. Feltételek a nagyvesztek (u. p. Tergenye) intézőségénél. Bővebbet a hirdető részben.

Nagyvárad. Fa. A nagyvárad latin szertartású püspökség szőlőbirtok, felsőverzdői, segyesi és beéli erdeiből nagyobb mennyiségű bükk-, cser- és tölgyfát eladásra bocsát, melyre vonatkozólag az árverés október 19-én d. e. 10 órakor lesz a püspökségi jószágigazgatósági irodában.

Szabadka. Szőlő. A szabadkai 6676. és 20327. számú betétekben felvett 20 kapa buckai szőlő, esetleg 10—10 kapánként is, október 11-én d. e. 10 órakor dr. Szudarevich Benedek ügyvédi irodájában nyilvános árverésen eladatik. A kiküldési ár kapánként 180 K.

Szászsebes. Bükkfa. A dévai m. kir. erdőgazdálkodásához tartozó E. gazdasági osztály II. vágásorozata 6 tagjának „Bucsesd” nevű 4.7. és 6. erdőrészletében 42,58 kat. holdon 3 év alatti termelésre kerülő mintegy 15.500 m. bükkfaanyag Szászsebesen az erdőhivatal hivatalos helyiségében október 28-án d. e. 10 órakor versenytárgyalás útján eladásra kerül. Kiküldési ár: 15.100 K, bánatpénz: 1510 K. A feltételek a szászsebesi erdőhivatalnál, vagy a földmívelésügyi minisztérium I. B. erdőészeti főosztályában megszerezhetők.

Vinkovce. Botfa. A vinkovcei kir. főerdőhivatal hivatalos helyiségében október 28-án d. e. 10 órakor versenytárgyalás útján eladásra kerülnek még pedig: külön az újgradskai, raicsi, lipovljanei és jaszenováci s külön a zsupanjai, vrbanjai, nemcei, morovicsi, és Morovicon székely jaminei kir. erdőgazdálkodások kerületében kijelölendő három évi használati területeken található sáta-botfa előállítására alkalmas kőris és tölgy kivételével minden más fajú sarjak és magvakból kell hajtások.

Zsarnóca. Faszén. A zsarnócai m. kir. erdőhivatal több erdőgazdálkodásában a folyó év hátralévő részében termelhető és átadható, valamint az 1909. és 1910. években termelendő faszen november 3-án Zsarnóczán, az erdőhivatal tanácstermében d. e. 10 órakor megtartandó versenytárgyaláson métermázsánként 4,50 K. kiküldési ár alapul vételével el fog adatni.

Bérbeadások

Cegléd. Helypénzszedési jog. Cegléd város piaci és vásári helypénzszedési joga 1909. január 1-ső napjától 1911. december 31-ig terjedő 3 évre árverés útján bérbe fog adatni. Az árverés október 13-án d. e. 11 órakor Cegléd város tanácstermében lesz. Bánatpénz 1000 K. A feltételek a városi gazdátanácsnoknál tekinthetők meg.

Feketeerdő. Kovácsműhely. Feketeerdő község előjárósága közhírré teszi, hogy a községi kovácsműhely és lakás 1909. január 1-jétől 3 évre október 9-én d. e. 3 órakor bérbe adatik. Kiküldési ár 70 K. Bánatpénz 20 K.

Zalaegerszeg. Dohányáruda. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság a sümei dohánygyáráruda bérletére hirdetett árlejtést visszavonta.

Zólyom. Helypénzszedési jog. Zólyom város helypénzszedési joga 1909. január 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre október 7-én d. e. 11 órakor a városi nagyteremben megtartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Kiküldési ár 7620 K. A feltételek a tanács irodában tekinthetők meg.

Csödvagyon-eladások

Makó. Kádár és társa cég csödtömegmondókára kérelmére a csödtörvényben felvett 6654 K-t tevő követelések nyilvános árverésen eladhatnak. Az árverés Makón a kir. járáshíroság hivatalos helyiségében (földszint, 17. ajtó) október 12-ikén 9 órakor lesz. Felvilágosítást ad, dr. Adler Artur makói ügyvéd.

Vegyesek

Debrecen. Kórház élelmezése. A debreceni honvédszázalokhoz vendéglőszertu élelmezésére kizárólag írásbeli ajánlatok október 23-án d. e. 10 óráig a debreceni honvédszázalokhoz parancsnoksághoz nyújthatók be.

Nyitra. Élelmezési vállalat. A nyitrai honvédszázalokhoz vendéglőszertu élelmezésére (hosszvetőleges évi kereseti összeg 17.500 K), ajánlatok október 12-én d. e. 9 óráig a százalokhoz parancsnoksághoz nyújthatók be, hol a feltételek 11-ert kaphatók. A bánatpénz 1000 K.

Ref.-Kovácskő. Kut és járdá. Egy artézi kut és téglajárda készítésére az ajánlatok október 11-én d. e. 9 óráig nyújthatók be a községi előjáróságnál. Közlebbi feltételek lapunk hirdető részében.

Műszaki hírek.

A strelitzi műgyém, mely Berlintől északra 2 órányi vasuti távolságra van, új építkezéssel bővíti ki gyakorló- és tantermeit. F. é. április hava óta az ujonnan épített gépészeti laboratóriumot és a gyári tanműhelyeket is használják, úgy, hogy gőzkazánokon, gáz-, gőz- és más erőgépeken, szivattyukon és egy Francis-turbinán is még számosan végezhetőek a kísérletek.

A tanítás a Gittenkoffer-féle módszer szerint történik. Az előadások évenként négyszer kezdődnek; a berendezések a tanulmányi idő megrövidítését célozzák és lehetővé teszik a naponként való belépést. Külön felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunk mellékletére.

Ingotlan-forgalom Budapesten.

Adásvétel címén átírt ingatlanok.
Barber és Spitz cégnek az V., Csáky-u. 3. sz. háza 544.812 K-ért Grünfeld Gyula és nejére.

Báthory Károlyné sz. Koltay Irmának a pesti 7416. betétben 734/6. hrsz. a. felvett ingatlana 5500 K-ért Koltay Károlynak.

Biró Zsigmondnak VII., Holló-u. 3. sz. háza 56.000 K-ért Weber Gusztávrá.

A Budapesti kárpitos, gombkötő, paszományos és paplanos ipartestületnek a 10.632. betétben 1959—1961. (1962—1963/a.c.) hrsz. a. felvett ingatlana 32.000 K-ért a Magyar fémlemez ipar rt.-ra.

Főv. keresk. hitelintézet mint szövegek a VI., Róppentyú-u. 19. sz. háza 80.000 K-ért Scheer Samuné sz. Quitt Jeanettere.

Gyukits Gyula és Fredel Dánielnek a pesti 12.687. és 12.688. betétekben 2622—2624/10. és 2622—2624/11. hrsz. a. felvett Gizella-ut 42—44. sz. házuk Gyukits és társa cégre.

Kauszer János és nejének a pesti 17.088. betétben 8416/14. hrsz. a. felvett 392 önlvi ingatlanai 6479 K-ért Reuss Emil és nejére.

Kugler Mihálynak a VI., Bajza-utca 3. sz. háza 122.510 K-ért Kármán Géza Aladár és nejére.

Pásztélyi Istvánné sz. Liphay Mariettának a pesti 13896. betétben 1678—1679/14. hrsz. és a 13.894. betétben 1678—1679 12. hrsz. a. felvett 336. és 335 négyszögölnyi ingatlanai 33.000 K-ért Klein Bertholdra.

Özv. Roth Agostonné sz. Winkelhofer Teréznek a VI. Szentlászló-u. 43. sz. házból fél része 16200 K-ért Pekáry Rezsőre.

Sétsy Károly, Jurida Ferencné, Bák Józsefné, kisk. Scheiring Károly és Józsefné a IX., Páva-u. 20. sz. házuk 23.200 K-ért Pápai Sándor és nejére.

Steiner Józsefné a VII., Thököly-uton fekvő 6415 négyszögölnyi ingatlanból részre 4000 K-ért Huszár Bélára.

Özv. Tichy Józsefné, Tichy József, Gyula és Gézának a pesti 14056., 14065., 16897., 16911. és 16927. betétekben 1995/b—1996-23., 1995/b—1996/33., 1995/b—1996/39/5., 1995/b—1996/39/19. és 1995/b—1996/39/35. hrsz. a. felvett ingatlanai 14000 K-ért Kovács Lajos és nejére.

Árverés címén átírt ingatlanok.
Schartner Péter Bélánének a pesti 8950. betétben 8816. hrsz. a. felvett IX., Gát-u. házból félrészre 12.500 K-ért Zuckermann Gyulára.

Csere címén átírt ingatlanok:
Grósz Józsefné a Cserkesz-u. 3. sz. háza Kovács Vendel s nejére és ez utóbbiaknak a VIII., Jázmin-u. 11. sz. házuk Grósz Józsefnek.

Ajándékozás címén átírt ingatlanok.
Dr. Krausz Edének a pesti 14.694. betétben 7599/5/22. hrsz. a. felvett 400 négyszögölnyi és a 14.693. betétben 7599/5/21. hrsz. a. felvett 399 négyszögölnyi ingatlanai ajándék címén a Magyar tanítók otthonára.

Öröklés címén átírt ingatlanok.
Néhai dr. Ballagi Géza után a pesti 9384. és 5889. betétekben 9248. és 5835. hrsz. a. felvett ingatlan rész Véghegyi Dezsőné, kisk. Ballagi Ilona és Margitra.

Néhai özv. Meixner Jánosné után a pesti 112.467. és 486. betétekben 113.468. és 487. hrsz. a. felvett ingatlanokból jutalék Meixner Emilre.
Néhai Szellner Gyuláné sz. Lecher Paula után a pesti 5026. betétben 4986. hrsz. a. felvett ingatlan részt ifju Szellner Gyula és Bélára.

Telekkönyvi végrehajtások a fővárosban.

Özv. Fráter Gézáé ellen (Jakik Nagyváradon) — Pesti magy. kereskedelmi bank javára — 11.800 K, a pesti 11.218. betétre.

Horetzky László és neje ellen (Albert-Irsán) — Szabó A. cég javára — 1010 K, a pesti 5015. betétre.

Fisch Ferenc vállalkozó ellen (vizsgálati fogoly Budapesten) — Ursits Dezső javára — 4000 K, a pesti 1805. betétre.

Bruder Antal és Jakab ellen (I. Dembinszky-utca 30.) — Bp. VII. ker. polg. segélyegylet javára — 2400 K, a pesti 4306, 14.837, 13.045, 13.047. betétekre.

Koltor László mérnök ellen (József-körút 8.) — Országos közp. tkptár javára — 6874 K, a pesti 11.964. betétre.

Oláh Lajos

tégla- és cserépgyáros
szállít Gyomáról téglát és cserepet.
Árajánlattal és mintával kívánatra díjmentesen,
1395 . . . készséggel szolgál.

Oriási konzumcikk!

AZ ERŐ-SÓSBORSZESZ

nagy hasznot nyujt az elárulásoknak. 1129

NAGY RABATT!

Minden állomásra frankó!

Megrendelések intézendők:

Kánitz József és Fia

„KOSMOS” laboratóriuma Győr

AZ ERŐ-SÓSBORSZESZ

a legkedveltebb háziszer.

A volt

ALTONAER WACHSBLEICHE (J. F. C. Möller)

gyártmányainak jelenlegi gyárossal

Zipperling, Kessler & Co., Julius Grossmann

Hamburg.

Állandó raktárt tartanak Budapesten:

Schellakviaszból és Carnaubapótlékból

(Rückstand).

Elismert legjobb minőségű gyártmányok.

Kereskedőknek és gyárosoknak szívesen szolgál min-tázott árajánlattal

a magyarországi vezérképvislet: 1260

DÉNES TESTVÉREK Budapest, VII. ker., Salótram-utca 8. sz.

Általános forgalmi és hiteltudósító iroda

Szabadkán (Edénypiac.)

Információkat nyujt kereskedők, iparosok és magánfelekről, közzéteszt mindennemű vételt és eladást. Tulajdonos

1153 Malusev Sándor

Archimedes csavargyár

BUDAPEST,

VI., Lomb-utca 39—41.

TELEFON 410.

== Gyárt: ==

mindennemű

csavarokat,

szegeceket

és kovácsmunkát.

1407

TELEFON 87-22.

Vasszerkezet

VIRAG és FARAGO

Budapest, Gizella út 26.

Csavargyár

Vidéki szállítókra legjobban berendezve.

Értékárjegyzékek

6935/1908. szám.

Faeladási hirdetmény.

A petrillai községi népiskola a nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi miniszter urnak 1907. évi március hó 24-én kelt 25308/I. A. 2. 1907. számú engedélyével a Petrilla község határában fekvő erdejében kijelölt 112 kat. hold területen található és 8576 m³ fenyőhaszonfára 10418 ürm³ bükk- és 8326 m³ tűzfára megbecsült

faállományt

folyó 1908. év október hó 20. d. e. 9 órakor Petrilla községhezán tartandó szó- és írásbeli árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár 55.000 korona. Bána pénz 5500 korona.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. A részletes árverési és szerződési feltételek Petrilla község előjáróságánál, a petroszényi m. kir. járási erdőgondnokságnál és a dévai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Petrozsény (Hunyad vármegye), 1908. év szeptember hó 19-én.

Janza Vazul

1383

j. főszolgabíró.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

77217/IV. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesintézet évi szükségletét képező

I. **Építési anyagok** (oltatlan mész és élesszemű marosi homok.)

II. **Faanyagok** (puha és kemény épület- és műhelyfak.)

III. **Házi és erdei iparcikkek** (favilla, tövisborona, nyírgéseprű, kerékfalpa és faszén.)

IV. **Kötélgyártó anyagok és munkák** (kender, koc, kötél és zsinagfélék.)

V. **Ruházati cikkek** (kocsis- és lovászflu-csizmák) biztosítása céljából 1908. évi október 26-án a ménesbirtok igazgatóságánál versenytárgyalás tartatik.

Akik bármely cikk szállítására pályázni kívánnak, egykoronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a tentebb jelzett nap del-előtt 10 óráig nyujthatják be a ménesbirtok igazgatóságához, hol a szükségleti cikkek részletezett jegyzékét tartalmazó ajánlatok és a szállítási feltételek is megtekinthetők és megszerezhetők.

Az ajánlatokkal banatpénzt letenni nem kell, de a nyertesnek íelt pályázók az általok szállítandó áru értékének 10%-át készpénzben, vagy állami letetre alkalmas értékpapirban biztosítékként a felszólítás vételétől számított három nap alatt tartoznak a ménesbirtok pénztárába beküldeni.

Budapest, 1908. szeptember 24-én.

1410 M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

Serpellet Leó mérnök Párisban

„Berendezés gőzmotorokkal a faradt gőz összes melegmennyiségének kondenzálására és hasznosítására”

című, 35312. számú, 1905. október 12-diki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötött keres. — Bővebb felvilágosítást nyujt:

edvi Illés és Janssen szabadalmi egy- vüvi iroda, —

Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Gergely Samu betonesőgyára

Miskolcz, Vay-ut 21.

szállít különféle méretű és alakú betonesővet. — 10.000 literes folyóméter betoneső állandóan raktáron. 1081

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter nyilvános versenyt hirdet a **nagyvárad m. kir. távirtda és távbeszélő hivatal elhelyezése céljából emelendő kétemeletes épület felépítése, valamint a meglévő posta-távirtda és távbeszélő épület átalakítása**, alkalmával teljesítendő következő:

1. Föld, kőműves elhelyező munkák	11. Bádógos munkák.
2. Aszfalt-szigetelő munkák.	12. Burkolati munkák.
3. Műkő munkák.	13. Asztalos munkák.
4. Kőfaragó munkák.	14. Lakatos munkák.
5. Szobrász munkák.	15. Mázoló munkák.
6. Válaszfalazati munkák.	16. Szobafestő munkák.
7. Vasmunkák.	17. Üveges munkák.
8. Vasbeton munkák.	18. Redőny munkák elkészítésére
9. Acs munkák.	a következő feltételek mellett:
10. Cserépfedő munkák.	

1. Az árlejtésben résztvehet minden hazai vállalkozó és szakértő, iparos, ki üzletének gyakorlására halósági engedéllyel bír.
2. **Ajánlat mindegyik munkacsoportba külön-külön is tehető.**

3. Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

4. A kellő helyre elhelyezett ajánlatok és mellékletei legkésőbb **follyó évi október hó 31-én** déli 12 óráig nyújtandók be a nagyvárad m. kir. posta és távirtdaigazgatóságánál, az ajánlat külső borítékára a következő felirat teendő: „Ajánlat a nagyvárad m. kir. posta, távirtda és távbeszélő hivatal építkezésével kapcsolatos munkákra”

5. Az ajánlattevők tartoznak az ajánlati összeg **250,000 koronáig terjedő részének 5%-át az azonfelüli részének pedig 2%-át kitevő bánatpénzt** vagy a budapesti magyar királyi központi állampénztárban, vagy a nagyvárad m. kir. királyi adóhivatali pénztárba, hivatkozással a hirdetés számára készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló letétnyugtát, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolatát az ajánlatához csatolni.

6. Az ajánlatok **follyó évi november hó 1-én** d. e. 10 órakor fognak a nagyvárad m. kir. posta és távirtdaigazgatóság hivatalos helyiségében felbontatni, amely tárgyalásnál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek és a tervrajzok a nagyvárad m. kir. posta és távirtdaigazgatóságánál naponta, továbbá Budapesten Nagy Virgil építész műtermében VIII. Muzeumkörút 8. II. emelet D. 20. szám alatt naponta d. e. 10-12 órák között megtekinthetők; az ajánlati mintalapok és a költségvetési példányok ugyan e két helyen és időben ivenként 30 fillért fognak a jelentkező pályázóknak kiszolgáltatni.

8. Az ajánlattevésre csak a hivatalosan kiadott költségvetés nyomtatványok használhatók s ezekben az egyes munkatételek ajánlott egységi árai számjegyekkel beirandók, az egész munkanemre ezek alapján kiadó ajánlati összeg pedig ugy számjegyekben, mint betűkkel kiirandó.

Ügynevezett általánosszerű ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

9. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

10. Ama pályázók, kik az ajánlott ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek az ajánlatukban ily képesítéssel bíró, tőlük üzletük vezetésével megbízott iparost megnevezni és annak képviselőségét igazolni.

11. Az 1907. III. t. cikk 13. és 14. §-ai értelmében a munkálat elnyerői a szállítás, vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kellő minőségben kellő időre és nem lényeges árkülönbséget mellet hazai iparosoktól, vagy gyáro-soktól beszerezhetők, azoktól kötelesek beszerezni; az összes nyers anyagokat, félgyártmányokat, kész iparcikkeket amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítottak termelteknek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartoznak beszerezni és a cikkek gyártásához, illetőleg a munkálatoknak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos muszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni és e kötelezettségek teljesítése tekintetében magukat a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szak-közvegi ellenőrzésének is alávetik és az e végből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátják. A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másika alól az 1907. III. t. c. 13. §-a értelmében csak a kereskedelemügyi miniszter adhat egyes indokolt esetekben felmentést és e kötelezettségnek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelemügyi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter ellenőrző közegei által megállapított áthágása esetén a hatóság választásától függ, hogy a szerződést a vállalkozó előzetes értesítése mellett, bírói közbenjárás nélkül felbontsa és emellett a szállítást, vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig, hogy a szerződésben % szerint megállapítandó, de az összérték, esetleg évi érték 20%-át meg nem haladható és az ipari és kereskedelmi al. javára eső kötbér kifizetését és emellett a szerződés teljesítését követelje.

Az 1907. III. t. cikk 15. §-a értelmében e kötelezettségek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén a kereskedelemügyi miniszter a vállalkozót az 1907. évi III. t. c. 15 §-a értelmében a kereskedelemügyi miniszteri tárcza körébe tartozó összes ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja.

12. Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket, illetőleg megbízhatóságukat kereskedelmi és iparkamara bizonylattal igazolni.

13. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Nagyvárad, 1908. szeptember 27-én.

Siket Traján

kir. posta-távirtda igazgató.

1405

76319/IV. sz. 908. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A vizaknál m. kir. állami sósgyógyfürdő telepen épült új szálloda és vigadó épületek beútorozása és felszereléséhez szükséges kellékek szállítására a földmivvelésügyi m. kir. miniszterium versenytárgyalást hirdet.

A szállítandó cikkek munkanemek szerint következő csoportokba vannak foglalva:

- I. Kosárfonású butorok előíranyzat 1230 K.
- II. Asztalos és kárpitos munkák, előíranyzat 79,538 K.
- III. Fügönyök és szőnyegek, előíranyzat 13,800 K.
- IV. Fehérneműek, előíranytat 22,786 K.
- V. Különböféle felszerelési tárgyak (edények, üvegeműek stb.) 2881 K.

VI. Villamos világító testek 6020 K.

A versenyárgyalás feltételei a következők:

1. A versenyárgyaláson részt vehet minden szakértő hazai iparos illetve kereskedő, aki hivatása gyakorlására törvényes képesítéssel bír. Ily képesítés hiányában a vállalkozó köteles megnevezni, képesítéssel bíró meghatalmazottját és annak képesítését igazolni.

2. Az ajánlatok akár az egyes munkacsoportokra, akár az összes munkanemekre tehetők, azonban ajánlattevők tartoznak egységárait részletezve a rendelkezésükre bocsátandó költségvetésbe beírni és az így nyerendő vállalati összeget, a szintén rendelkezésükre bocsátandó ajánlati lapba bejegyezni.

3. Ezen célra csakis a kibocsátott költségvetések és ajánlati lapok használhatók, amelyek a m. kir. földmivvelésügyi miniszterium gazdasági muszaki hivatalában (Budapest, V. Vécsey-utca 3. sz. IV. emelet) a hivatalos órák alatt d. e. 9-2-ig, valamint Vizaknál a fürdőfelügyelőségénél szerezhetők be.

Ugyanezen helyeken a hivatalos órák alatt a butorok tervei, a szállítási feltételek és szerződési minták is megtekinthetők és a butortervek 5 K összegért megszerezhetők.

4. Az ajánlott cikkek ára Vizakna fürdőbe szállítva és a helyszínen jókarban átadva értendők.

5. A szállítás és átvétel legvégső határideje 1909. márc. 31-ike.

6. Munkaadó különös súlyt helyez arra, hogy az összes cikkek magyar anyagból s magyar gyártmányuak legyenek és a szállítandó cikkek közül minták adassanak be.

7. Oly ajánlattevők, a kik a gazdasági muszaki hivattalal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylattal igazolni.

8. Ajánlattevők tartoznak az ajánlatuk értékének 5%-át bánatpénz gyanánt letenni, bármely m. kir. állami vagy adóhivatali pénztárnál és pedig készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban és a letéti nyugtát ajánlatukhoz csatolni.

9. Az ajánlatok szabályszerűen lezárt és lepecsételt levelekben vagy közvetlenül vagy posta útján adandók be a földmivvelésügyi miniszterium gazdasági muszaki hivatalánál (Budapest V., Vécsey-utca 3. IV. em.) 1908. évi október hó 27-én d. e. 11 óráig.

Elkészett, vagy utóajánlatok nem fogadtatnak el.

10. A beérkezett ajánlatok 1908. évi október hó 27-én déli 12 órakor bontatnak fel a gazdasági muszaki hivatalban (Budapest, V., Vécsey-utca 3.) mely alkalommal ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői résztvehetnek.

11. Az ajánlatok fölött a döntés 1908. évi november 27-ig megtörténik s ezen időig ajánlattevők kötelezettségben maradnak.

12. Munkaadó fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Budapest, 1908. szeptember 24-én.

1408

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

1202/1908.

Refkóvácsháza község előljáróitól.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Refkóvácsháza község előljárósága a községben létesítendő s alább részletezett építési munkálatok kivitelének biztosítása céljából zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet s felhívja a vállalkozókat, hogy ajánlatukat folyó évi október hó 11-ének d. e. 9 óráig a községi előljárósághoz benyújtani sziveskedjenek.

Megépitendő munkálatok:

I. Egy legalább 220 méter mély és percnként 80 liter 1 méter magasra szökő vizet termelő **artézi kut furása.**

Alkalmazandó cső: 95 mm. külméretű 5 mm. falvastagságú „Mannesmann“-féle cső.

Ajánlat tehető „átalány-ajánlat“ és „follyó méter“ szerinti ajánlat.

Bánatpénz — készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban teendő le a község letét-pénztárába — 600 korona. A község semmi néven nevezendő anyagot, avagy munkaerőt nem ad.

II. Vagy 5500 □ méternyi, I. rendű, gyárflag előállított simára préselt téglajárda készítése.

A téglá vagy cementtel, vagy mészhabarcscsal lesz beöntve, mindkettőre teendő ajánlat és pedig négyzetméterenként, külön a sima rendes járdára és külön az átjárók, szegélyekre, ahol élére lesz rakva a téglá.

A járda helye csak lehetőleg lesz szabályozandó. Bánatpénz — készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban teendő le a község letét-pénztárába — 750 korona.

Ugy az I., mint a II. pont alatti munkálat 30 napon belül megkezdendő.

Refkóvácsháza (Csanádmegye), 1908. szeptember 18.

Baboss Samu
jegyző.

1390

Hajdu István
bíró.

LAKKOKAT

vasuti kocsik, mozdonyok, mezőgazdasági gépek és egyéb ipari eszközök a legjobb kivitelben gyárt a hazai Pozsonyi lakkgyár **Flugger és Böcking** Pozsony, Gyár-ut 12.

Vezérképviselő:
AUER RÓBERT okl. gépészmérnök
Budapest, Munkácsy-utca 16. sz.
Telefon 93-88. 278. Telefon 93-88.

Pályázati hirdetés.

A sátoralajuhelyi róm. kath. hitközség plébániája

templomának bővítését

határozta el, mely célból az összes munkálatok végzésére pályázatot hirdet.

Pályázni csak az összes munkálatokra lehet, a zárt ajánlatok ez év november hó 15-ig bezárólag a helybeli plébániára az építkező bizottság címére adandók be.

Elkészve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes tervek és vállalati feltételek megtekintése a plébánián a vállalkozók rendelkezésére áll, ahol az ajánlatok megtételére szükséges iratok 2 korona lefizetése mellett kaphatók.

Az építkező bizottság fenntartja a jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül az ajánlatra, szabadon választhat.

Költségvetések nem díjaztatnak.

Dr. Hornyay Béla,

az építk. bizotts. elnöke.

1387

Magyar gyártmány.

WOHANKA FELE
KÉTTEMŰ NYERSOLAJ-
MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁGSZERINT
1 1/2 2 FILLER
ORÁNKENT ÉS LOERÁNKENT
NINCSEK ROBBANÓ-TÜZ-VESZÉLY
MINDEN PENZÜGYI ELLENŐRZÉS
ÉS ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TARSÁ BUDAPEST
V. VÁCI-KÖRUT 76.

Eladó keretfűrész.

Egy teljesen új, alig használt kitűnő karban levő 14 collos Nicholson-féle gyártmányú „Góliát“-gatter, mely tíz óra alatt mintegy száz köbmtr rönköt felfűrész, jutányos árban eladó. Üzemben is megtekinthető, Vig Sándor gőzfűrésztelepén, Ujszeged. 1347

Horton James Alexander magánzó Providencében.

„Javítás dróthuzó gépeken“

oimú, 32447. számú, 1904. szeptember 7-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres. — Bővebb felvilágosítást nyújt:

edvi Illés és Janssen szabadalmi ügyvivői iroda
BUDAPEST, VI., Eötvös-utca 9. szám.

„STANDARD“ műszaki kereskedelmi r.-t.

ezelőtt Pich és Winterstein, ♦♦♦ Kassaúitzky és Grünhut
Budapest VI., Teréz-körút 21. sz.
cs. és kir. udvari szállítóék.

Ajánlják minden felszerelt raktárukat az összes műszaki cikkekben. Az American Hard Fibre Company New-York vezérképviselői Ausztria Magyarország részére. Állandó nagy raktár „Hungaria“ olvasztógépekben, a legjobbnak elismert „Greenit“ maganyomáson tömítőeszközök kizárólagos elárásítói.

Sürgönyeim: „PIGREENIT“ árjegyzék hírvánra lapján. 1029

Telefonszám: 7-08 v. 7-09. Alapított: 1858. évben.
Sürgönyeim: „SZIVATTYAR BUDAPEST“.

— Gyártott fecskendők száma: 17000. —

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvénytársaság

BUDAPEST, VI., Váci-ut 69.

Gyártási ágazatok: Gőzgépek, légszivattyúk, vasúti szivattyúk, keretfűrészek. Nyersolaj-tisztítók, gőzszárítók, tartályok, előmelegítők. Vashidak, fedélszerkezetek, szegőcselt oszlopok Vas- és fémöntvények. Vasut. torlítókorongok. Mindenemű forgó- és futódaruk, kezi és villamos hajtásra. Kostélyvasak acélosított teü-lettel. Közlemlővek. Szivattyúk. Tűzfecskendők. Tűzoltósági eszközök. Közegészségi szerek. Köztisztasági eszközök.

Arjegyzéket, valamint „Gyártási ágazatokról“ prospektust kívánatra.

A lábodi jól kezelt és ismert igen jó bortermő szőlőgazdaságban mintegy

150 hlter Rizling, 100 hlter Kadarka és Ezerjó, továbbá 100 hl. Burgundi és Oportó

még szüret előtt jutányosan ELADÓ.

A termés a tőkén is megtekinthető.

Csász. és kir. csikótelep.

1388

BECSINI CZEMENTGYÁRI UNIO RÉSZV.-TÁRS.

Az 1896. ezredéves orsz. kiállításán egyedüli díszoklevél cementgyártásért és számos más kiállításán első díjak.

Gyárak:	Évi gyártási képesség:	Irodák
Beocsinban (Szerém m.) Pétervárad mellett.	1.800.000 mm. portland cement. 1.000.000 mm. román cement	BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 10.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti Duna-tartományokban a legnagyobb és legkényesebb építkezéseknél kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, bármely vasúti vagy hajóállomásra szállítva:

gyorsan vagy lassan kötő román-cementet és mesterséges portland-cementet, valamint homlokzat-díszítőnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cementet, szép és egyenletes színben.

Jótállás: A normálláknál 60%-kal nagyobb húzási és nyomási szilárdságért. — Portlandcementünk a szabványok által előírt 28 napos szilárdságot már 3 nap múlva éri el.

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgó-Tarjáni Gépgyár és Vasöntő r.-tára.
Budapest, VI., Szabolcs-utca 34. sz.

Gyárak: Budapestben és Salgótarjánban.

Alapított 1882.

Gyártási ágak:

Szerszámgépek, közlemlővek, vegyipari gépek, téglyagyi gépek, emelő- és szállító-eszközök, gép-, építési, csatornázási és kereskedelmi öntvény. Öntöttvas tömegárak. Apró vasárak.

SCHRÖDER KÁROLY

Mindennemű
köszörülő és
csiszoló-árak.

TELEFON 90-52.

BUDAPEST,

VII., Jókai-ut 10.

TELEFON 90-52.

1338